

4001y_AZ_Q2017_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 4001y Fəlsəfə

1 Fəlsəfə dünyagörüşünün hansı səviyyəsinə daxildir

- emosional
- adi-gündəlik
- elmi
- nəzəri
- mifoloji

2 Dünyagörüşünün əsas məsələsi

- son məqsədlər haqqında məsələdir
- dünyanın dərk edilənliyi
- biliyin gərəkliyə münasibəti
- insanın dünyaya münasibəti
- ilk başlanğıclar haqqında

3 Bunlardan hansı fəlsəfənin predmetinə daxildir

- mürrəkkəb sistemlərin idarə edilməsi
- biliyin eksperimental təsdiqi
- biliyin riyazi əsaslandırılması
- biliyin gərəkliyə münasibəti məsələsi
- elmi nəzəriyyənin qurulması metodları

4 Fəlsəfənin meydana gəlməsi üçün zəruri mərhələ

- qədim demokratiya nümunələrinin meydana çıxması
- vaxtı hesablama sisteminin yaradılması
- əkinçiliyin meydana çıxması
- əqli əməyin fiziki əməkdən ayrılmasıdır
- tayfa birliklərinin təşəkkül tapması

5 İlk fəlsəfi təlimlər

- konkret- elmi nəzəriyyələrdən ibarət idi
- dünya haqqında astronomik təsəvvürlərdən ibarət idi
- miflərin nizamsız yığılımı idi
- dünya haqqında mifik təsəvvürlərin rasionallaşmasının nəticəsi idi
- bədii əsərlər idi

6 Qədim filosoflar ilk növbədə hansı suallar üzərində düşündülər

- Dünyanın tək Allah tərəfindən heçdən yaradılması barədə
- şifahi xalq ədəbiyyatı üzərində
- diferensial anlayışı üzərində
- dünyanın mənşəyi və mahiyyəti üzərində
- Günəş sisteminin mənşəyi barədə

7 Fəlsəfə elmdən nə ilə fərqlənir?

- Həqiqəti əldə etmək cəhdi
- Biliyin sistemliyi və əsaslandırılması
- Dünyanın anlayışlarda inikası
- Biliyin insana istiqamətlənməsi

- Dünyanın dərk edilməsinin rasionall üsulu

8 Fəlsəfə ilə elm arasında ümumi cəhət nədən ibarətdir?

- Subyekt-obyekt qarşılıqlılığı
 Biliklərin təcrübədə yoxlanması
 Biliyin insanın fərdi mövcudluğu ilə əlaqələndirilməsi
 Rasionall məntiqi tədqiqat metodları
 Biliyin praktik faydalılığı

9 Fəlsəfənin dünyagörüşü funksiyası nədən ibarətdir?

- Dəyərlərin öyrənilməsi və əsaslandırılması
 bütöv bir tam kimi dünya
 İdrakın metod və prinsiplərini işləyib hazırlamaq
 Mədəniyyətin mahiyyətini təhlil etmək
 Dünyagörüşünü sistemləşdirmək və əsaslandırmaq

10 Fəlsəfənin predmetini təşkil edir

- İqtisadi sistem
 İnsanın psixik həyatı
 Təbiət
 Bütöv bir tam kimi dünya
 Cəmiyyət

11 Dəyərlərin öyrənilməsi və əsaslandırılması fəlsəfənin hansı funksiyasına daxildir

- Tənqidi?
 Metodoloji
 İdraki
 Aksioloji
 Dünyagörüşü

12 Dünya haqqında biliklərin qazanılmasında fəlsəfənin hansı funksiyası təzahür edir

- Dünyagörüşü?
 Evristik
 Metodoloji
 İdraki
 Tənqidi

13 İdrak metodları və prinsiplərinin işlənilib hazırlanmasında fəlsəfənin hansı funksiyası özünü göstərir

- Tənqidi?
 İdraki
 Evristik
 Metodoloji
 Dünyagörüşü

14 Fəlsəfənin idrak prosesinin mənşəyini və mahiyyətini öyrənən bölməsi necə adlanır

- Antropologiya?
 Praksisologiya
 Naturfəlsəfə
 Qnoseologiya
 Ontologiya

15 Kim ilk dəfə olaraq, fəlsəfəni nəzəri biliyin xüsusi sahəsi kimi nəzərdən keçirilmişdir

- Parmenid?
- Pifaqor
- Platon
- Aristotel
- Protaqor

16 İlk dəfə olaraq Filosof terminini kim işlətmişdir

- Aristotel?
- Parmenid
- Platon
- Pifaqor
- Protaqor

17 Fəlsəfə dindən nədə fərqlənir

- Bunların heç birində?
- Konkret təcrübə və müşahidənin hüdudlarını aşmaqda
- Dünyagörüşünə səmtlənərkən
- Dünyanı rəşional şəkildə dərk etməkdə
- İnsanın mütləq (bitkin) həqiqətə olan tələbatına cavab verməkdə

18 Dini şüurun mövcudluq üsulu

- Ayin və mərasimlərdir
- Duygulardır
- Məntiqi tərəkürdür
- Etiqaddır
- Mövhumatdır

19 Fəlsəfi təhsil mütəxəssisdə hansı keyfiyyət tərbiyə edir

- bunların hamısını?
- intizamlılıq
- dəqiqlik
- tənqidi yanaşma və müstəqillik
- əməksevərlik

20 Fəlsəfənin metafizika kimi mümkünlüyünü hansı cərəyan inkar edirdi

- İdealizm?
- Rəşionalizm
- Paraqmatizm
- Pozitivizm
- Ekzistensializm

21 XIX əsrin II yarısında fəlsəfənin mümkünlüyünə qarşı şübhələr nədən qaynaqlanırdı

- Fəlsəfənin metafizika kimi dərk edilməsindən
- Yeni dövr rəşionalizmindən
- Konkret elmlərin fəlsəfədən ayrılmasından
- Bunların hamısından
- Metafizik sistemlər arasındakı ziddiyyətlərdən

22 Miflərin rəşionallaşması prosesi hansı əsas ideyalara söykənirdi

- ilk başlanğıclar” və “səbəbiyyət” ideyalarına
- Dünyanın tək Allah tərəfindən yaradılmasına
- İnkişaf və tərəqqi ideyalarına

- Tale və "qəza-qədər" ideyalarına
- Bunların heç birinə?

23 Fəlsəfə meydana gəlmişdir

- Bunların hər biri kimi
- İlk astronomik-fiziki elm kimi
- İncəsənətin ilk forması kimi
- Adət-ənənələrin ümumiləşmiş ifadəsi kimi
- Nəzəriyyənin ilk forması kimi

24 Dünyagörüşünün strukturunda nəyin önə çıxması fəlsəfənin yaranmasına gətirib çıxardı

- Bunların heç birinin?
- Siyasi münasibətlərin
- Məntiqi təfəkkürün
- Emosiyaların
- Ideologiyanın

25 Mifoloji dünyagörüşünün dağılması hansı səbəblə şərtlənir

- əmək alətlərinin təkmilləşməsilə
- bunların hamısı ilə
- adət-ənənələrin nüfuzdan düşməsilə
- ibtidai insanın əmək vərdişlərinin inkişafı ilə
- əmək bölgüsünün inkişafı ilə

26 Mifoloji dünyagörüşü öz gücünü nədən alırdı

- Bunların heç birindən?
- Adət-ənənələrin nüfuzundan
- İnsanın emosiyalarından
- Tək Allaha inamdan
- Məntiqi təfəkkürdən

27 Hilozoizm hansı dünyagörüşü forması üçün səciyyəvidir

- Idealist
- Mifoloji
- Praqmatik
- Dini
- Elmi

28 Biliyə mənəvi-etik (əxlaqi) münasibət necə xarakter daşıyır

- Konkret-elmi
- Dini-fəlsəfi
- Məntiqi
- Siyasi
- Psixoloji

29 Din və fəlsəfə insanın hansı köklü tələbatından qaynaqlanırlar

- Maddi durumunu yaxşılaşdırmaq
- Tamamlanmış (mütləq) biliyə can atmaq
- Şan-şöhrət qazanmaq?
- Təbiət hadisələrini dərk etmək
- Gözəlliyi sevmək

30 İnsanı konkret müşahidə və təcrübə hüdudlarını aşıb keçməyə vadar edən onun

- Maddi nemətlərə bağlılığıdır
- Bioloji varlığıdır
- Obrazlı düşünmə qabiliyyətidir
- Mənəvi-əxlaqi varlığıdır
- Şüuru və məntiqi təfəkkürüdür

31 Formalaşma xüsusiyyətlərinə görə dünyagörüşünün səviyyələri hansılardır

- Qnoseoloji səviyyə?
- Adi-gündəlik və nəzəri səviyyələr
- Mistik və mifoloji səviyyələr
- Riyazi səviyyə
- Dini səviyyə

32 İnsanın dünyada yeri məsələsi hansı problemlər qrupuna daxildir

- Psixoloji?
- Naturfəlsəfi
- Dünyagörüşü
- Qnoseoloji
- Aksioloji

33 İlk başlanğıclar haqqında təlim nəyin predmetinə daxildir

- Aksiolo
- Ontologiyanın
- Sosial fəlsəfənin
- Qnoseologiyanın
- Fizikanın

34 İlk fəlsəfi təlimlər hansı ölkələrdə meydana çıxmışdır

- Hindistanda, Misirdə, İtaliyada
- Hindistanda, Çində, Yunanıstanda
- Çində, Qədim Romada, Almaniyada
- Misirdə, İraqda Yunanıstanda
- Babilistanda, İspaniyada, İranda

35 Anaksimən

- Milet məktəbinin nümayəndəsidir
- Eley məktəbinin nümayəndəsidir
- Pozitivistdir
- Ekzistensialistdir
- Postpozitivistdir

36 Milet məktəbinin nümayəndələri kimlərdir

- Fales, Anaksimandr, Anakcumen
- Epikur, Dioqen, Fales
- Platon, Heraklit, Demokrit
- Sokrat, Zenon, Aristotel
- Protoqor, Pifaqor, Sokrat

37 Vedalara görə hansı sosial təbəqə cəmiyyətdə hakim vəziyyətə malikdir

- Şudralar

- Caynilər
- Brahmanlar
- Vayışlər
- Kşatrilər

38 Dao terminin mənası nədir

- Məna
- Təlim
- İtaət
- Təbii yol
- Tərbiyə

39 Konfusiançılıyin əsas problemləri hansılardır

- Ontologiya
- Humanizm
- Məntiq
- Metodologiya
- Sosial-etik

40 Buddizmin banisi kimdir

- Qautama
- Mo tsi
- Konfutsi
- Yao-tsi
- Maxavira Vardxamana

41 Caynizm cərəyanının banisi kimdir

- Maxavira Vardxamana
- Yao-tsi
- Qantama
- Konfutsiy
- Cuan-tsi

42 Romada yayılmış eklektizm təliminin nümayəndəsi aşağıda göstərilənlərdən kim olmuşdur?

- Mark Avreli
- Epiktet
- Mark Tuli Siseron
- Ammano Sakkas
- Lukretsi Kar

43 Aşağıdakı fikirlərdən hansı Pifaqora aiddir?

- Elementlər həyatda mövcud olan bütün predmetlərin köküdür
- Dünyada baş verən bütün hadisələr müəyyən fəsilədən sonra təkrar olunur
- Bu aləm daima yanan od olmuş, oddur və od olacaqdır
- Hər şey daimi yaranma və məhv olma prosesindədir
- Varlıq olmayan predmet mövcud deyildir

44 Aşağıdakı fikirlərdən biri Heraklitə aid deyil

- Əksliklərin mübarizəsi bütün mövcudatın, hərəkətin, inkişafın mənbəyidir
- Hər şey mübarizə vasitəsilə zərurətdən baş verir
- Təbiətdə inkişaf və dəyişmə "loqos" vasitəsilə baş verir
- Bütün mövcudatın əbədi, maddi əsası atəşdir

Vahid Allah dünyada baş verən bütün hadisə və prosesləri görür, duyur və eşidir

45 Aşağıdakı fikirlərdən biri Lokayata-çarvak təliminə üçün xarakterik deyil

- Şüur bədənin əlamətlərindən biridir
- Dünya dörd ünsürdən ibarətdir
- İnsan ruhu yalnız bədəndə mövcud ola bilər
- İdrakın mənbəyi duyğulardır
- İnsanın ruhu başqa bədəndə yenidən təəcəssüm edir

46 Ədədləri birinci, hər predmetin əsası saymaqla, maddi aləmi ikinci hesab edənlər kimlərdir?

- stoiklər
- aristotelçilər
- sofistlər
- pifaqorçular
- atomistlər

47 Dünyanın əsasında qeyri-müəyyən, sonsuz, daim dəyişən, konkret forması olmayan apeyron durur – fikri hansı filosofa məxsusdur

- Zenon
- qnoseoloji problemlər
- təbiət
- məişət məsələləri
- Aşağıdakılardan hansı Hind fəlsəfəsinin qeyri-ortodoks məkətibidir

48 İdrakın məqsədi – insanı izzirabdan azad etməsidir – mövqeyindən hansı təlim çıxış edir?

- çarvak
- Qədim Hind fəlsəfəsinin ortodoks məkətblərinin aparıcı mövzusununə təşkil edirdi
- buddizm
- konfusiçilik
- Platona

49 F.Engels hansı filosofu yunanlar arasında birinci ensiklopedik zəka adlandırmışdı?

- Falesi
- Demokriti
- Aristoteli
- Sokratı
- Platonu

50 Aləmi ideyalar və kölgələr olmaqla iki yerə bölən hansı filosofdur?

- Fales
- Platon
- Sokrat
- Aristotel
- Anaksaqor

51 Aşağıda göstərilənlərdən biri Platonun ideyalar aləminə xas əlamət deyil

- İdeyalar əsl mahiyyətdir
- İdeyalar maddi dünyadan asılıdır
- İdeyalar gerçək varlıqdır
- İdeya hərəkətsizdir
- İdeya dəyişməzdir

52 Aporiyaları ilə məşhur olan filosof kimdir?

- Miletli Fales
- Eleyli Zenon
- Stagirli Aristotel
- Aqraqantlı Empedokl
- Efesli Heraklit

53 Atomistik dünyagörüşündən çıxış edən filosofların cərgəsini göstərin

- Sokrat, Demokrit, Platon
- Levkip, Demokrit, Epikür
- Anaksaqor, Pifaqor, Demokrit
- Sokrat, Platon, Anaksaqor
- Platon, Epikür, Demokrit

54 Eley məktəbinin nümayəndələri kimlərdir?

- Fales, Anaksimandr, Anaksimen
- Ksenofan, Parmenid, Zenon
- Sokrat, Platon, Aristotel
- Empedokl, Demokrit, Epikur
- Georgi, Kleanf, Protoqor

55 Anaksaqor predmetlərin əsası olan maddi hissəcikləri necə adlandırır?

- atom
- homeomer
- loqos
- aporiya
- nus

56 Nöqtələrin yerinə aşağıda göstərilənlərdən hansı doğrudur? Təbiət və insanların həyatı səmanın iradəsi ilə deyil, ... tərəfindən müəyyənləşdirilmiş təbii yolla inkişaf edir

- “Yan”
- “Çi”
- “Dzen”
- “Dao”
- “İn”

57 B.e.ə. IV əsrdə elmləri təsnifləndirən filosof kim olmuşdur?

- Demokrit
- Aristotel
- Platon
- Sokrat
- Protoqor

58 Antik yunan fəlsəfəsinin hansı inkişaf mərhələləri vardır

- qeyri-klassik, roma mərhələsi?
- sokrataqədərki, klassik, ellinizm
- klassik, qeyri-klassik mərhələ, ellinizm
- ellinizm, roma mərhələsi, erkən klassika
- sokrataqədərki, roma mərhələsi, sofistika

59 Hİnd fəlsəfəsində qeyri -ortodoksal fəlsəfi məktəblər hansılardır

- Yoqa, Vaşşşşika, Mimansa
- Buddizm, Niyaya, Yoqa
- Caynizm, Buddizm, Lokayata- Çarvak
- Caynizm, Sankxaya, Lokayata
- Vadenta, Sankxaya, Yoqa?

60 Qədim Yunan fəlsəfəsində maddi başlanğıc prinsipindən çıxış edənlər hansılardır

- Aristotel, Platon, Sokrat
- atomistlər, milet məktəbi, Heraklit
- pifaqorçular, milet məktəbi, Heraklit
- empedokl, atomistlər, Anaksaqor
- Eleya məktəbi, pifaqorçular, Sokrat

61 Nirvana anlayışı hansı cərəyana məxsusdur

- konfusiçilik
- buddizm
- sufizm
- caynizm
- çarvaklar-lokayatlar

62 Qədim Çin fəlsəfəsində hadisələrin qanunauyğun gedişi haqqında ideyaları hansı məktəb irəli sürmüşdür

- adlar məktəbi
- daosizm
- konfusiçilik
- legizm
- moizm

63 Aşağıdakılardan hansı Hind fəlsəfəsinin qeyri-ortodoksal məktəbidir

- vayşşşika
- mimansa
- yoqa
- buddizm
- vedanta

64 Qədim Hind fəlsəfəsinin ortodoksal məktəblərinin aparıcı mövzusunı nə təşkil edirdi

- məişət məsələləri
- qnoseoloji problemlər
- ontoloji problemlər
- insan-cəmiyyət mövzusu
- təbiət

65 İnsan hər bir varlığın ölçüsüdür kəlamı kimə məxsusdur?

- Platona
- Kanta
- Sokrata
- Protaqora
- Marksa

66 Özünü dərk et! aforizmi antik filosoflardan kimə məxsusdur

- Sokrata
- Heraklitə
- Prataqora

- Falesə
- Platona

67 Kim ilk dəfə insanı mənəvi varlıq kimi fəlsəfənin mərkəzi probleminə çevirmişdi?

- Protaqor
- Zenon
- Platon
- Sokrat
- Aristotel

68 Klassik dövr antik fəlsəfənin nümayəndələri kimlərdir

- Protaqor, Zenon, Epikur
- Fales, Anaksimandr, Anaksimən
- Demokrit, Heraklit, Platon
- Sokrat, Platon, Aristotel
- Ksenofon, Parmenid, Pifaqor

69 Afinada təsis edilmiş fəlsəfi məktəb Akademiya kim tərəfindən yaradılmışdır?

- Pifaqor
- Demokrit
- Aristotel
- Platon
- Sokrat

70 Aristotel tərəfindən əsası qoyulmuş məktəb necə adlanır

- Atomist
- Milet
- Akademiya
- Likey
- Efes

71 Antik dialektikanın banisini göstərin

- Demokrit
- Kant
- Platon
- Heraklit
- Hegel

72 Hər şey axır, hər şey dəyişilir kəlamı kimə məxsusdur

- Demokritə
- Kanta
- Platona
- Heraklitə
- Hegelə”

73 Orqanon , Metafizika əsərlərinin müəllifi kimdir

- Hegel
- Sokrat
- Platon
- Aristotel
- Bekon

74 Atomist təliminin nümayəndəsi kimdir

- Anaksimandr
- Platon
- Aristotel
- Demokrit
- Heraklit

75 Öz dünyagörüşünə görə Aristotel

- Dualistdir
- Materialistdir
- Subyektiv idealistdir
- Obyektiv idealistdir
- Ateistdir

76 Öz dünyagörüşünə görə Demokrit

- Dualistdir
- Obyektiv idealistdir
- Subyektiv idealistdir
- Materialistdir
- Ateistdir

77 Öz dünyagörüşünə görə Platon

- Dualistdi
- Materialistdir
- Subyektiv idealistdir
- Obyektiv idealistdir
- Ateistdir

78 Obyektiv idealizmin nümayəndəsini göstərin

- Heraklit
- Engels
- Marks
- Platon
- Sinoza

79 Avqustin insanda nəyi kəşf etdi

- etik rasionalizmi?
- qürur hissini
- harmoniya hissini
- məntiqi təfəkkürü
- daxili "Mən" in mövcudluğunu

80 Orta əsrlər fəlsəfəsində insanın mahiyyətini ifadə edən anlayışları göstərin

- sükunət və harmoniya
- səbr və etiqad
- ağıl və iradə
- böyümə və çoxalma
- hərəkət və inkişaf

81 Nominalizm Orta əsrlər fəlsəfəsində hansı ənənələrin davamçısıdır

- peripatetizm

- iudaizm
- rasionalizm?
- kreasionizm
- işraqilik

82 Realizm Orta əsrlər fəlsəfəsində hansı ənənələrin davamçısıdır

- kreasionizm?
- antik fəlsəfə ənənələrinin
- mistisizm
- məntiqi empirizm
- hind fəlsəfəsi ənənələrinin

83 Patristika xristianlığı sistemləşdirmək üçün hansı fəlsəfi cərəyana istinad edirdi

- idealizmə
- neoplatonizmə
- skeptisizmə
- rasionalizmə
- peripatetizmə

84 Patristika hansı tələbatdan meydana gəldi

- kilsənin strukturunu təkmilləşdirmək zərurətindən
- dini təlimi əsaslandıraraq sistemləşdirmək zərurətindən
- bütəpərəstliklə barışmaq istəyindən?
- kilsənin tarixini yazmaq zərurətindən
- dini mərasımləri qaydaya salmaq tələbatından

85 Xristianlığın Allahın mahiyyəti haqqında təlimi özündə hansı ənənələri birləşdirir

- bütəpərəstlik ənənələrini
- iudaizm və antik fəlsəfə ənənələrini
- zərdüştlük ənənələrini?
- magiyanı
- rasionalizmi

86 Orta əsrlər dünyagörüşü fəlsəfənin hansı funksiyasını, faktiki olaraq, inkar edirdi

- metodoloji
- ontoloji
- dünyagörüşü?
- qnoseoloji
- aksioloji

87 Qərb mədəniyyətinin dünyagörüşü əsasını nə təşkil edirdi

- bütəpərəstlik?
- xristianlıq
- elm
- incəsənət
- iudaizm

88 Xristianlığın Avropada yayılmasında hansı faktor önəmli rol oynadı

- xristianlığın bu dünyada insanlara xoş gün-güzəran vəd etməsi?
- bu dinin yoxsulluğa qarşı mübarizəsi
- kilsədaxili təşkilatlanmanın yüksək səviyyəsi
- ilahiyyatçıların şəxsi nümunəsi

bütperəstliyin ziddiyyətləri

89 Xristian kilsəsi bir-biri ilə qanlı müharibələr edən barbar çarlıqlar arasında hansı missiyanı yerinə yetirirdi

- haqqın divanı funksiasını
- sülhyaratma missiyasını
- xoşməramlı səfir funksiyasını
- allahın elçisi funksiyasını
- maarifçilik missiyasını

90 Xristianlıq Roma imperiyasının süqutunun qarşısını niyə ala bilmədi

- “iki həqiqət” konsepsiyasını dəstəklədiyinə görə?
- həddən artıq zəif olduğuna görə
- humanizmdən uzaq olduğuna görə
- bu dünyanı dəyərsizləşdirdiyinə görə
- bütperəstlərə tolerant münasibətinə görə

91 Xristianlığın Roma imperiyasında zaman keçdikcə möhkəmlənməsinin əsas səbəblərindən biri

- varlı adamlara rəğbəti
- bu dünyanı mütləqləşdirməsi
- daxili ziddiyyətlərdən məhrum olmasıdır
- əhalinin əksəriyyətinin əhval-ruhiyyəsinə uyğun gəlməsi
- onun mütləq həqiqət olması

92 Orta əsr Qərb fəlsəfəsində həqiqi varlıq

- dövlətdir
- Allahdır
- insandır
- ideyalar aləmidir
- cəmiyyətdir

93 Teosentrizmə görə mütləq varlıq

- cəmiyyətdir
- hər şeyə qadir olan fəvqəltəbii başlanğıcdır
- insandır
- kürə formasındadır
- sonludur

94 Xristianlıq əməkdə nəyi görürdü?

- Dini inkişaf etdirmək yolu
- Cənnətə düşmə vasitəsi
- İnsanın günahını yumaq vasitəsi
- Tanrıya qovuşmaq üsulu
- Müqəddəslik zirvəsinə yüksəlmək vasitəsi

95 Var-dövlətin artmasını Allaha xoş gedən əməl sayan hansıdır?

- İslahatçılıq
- Protestantizm
- Katolisizm
- Pravoslavlıq
- Yunan-katolisizmi

96 Orta əsrlər fəlsəfəsi hansı prinsipdən çıxış edirdi ##0#0#0

- rasionizm
- teosentrizm
- kosmosentrizm
- estetizm
- humanizm

97 Orta əsrlər fəlsəfəsinin səciyyəvi cəhətlərindən biri hansı idi ##0#0#0

- humanizm
- sxolastika
- kosmosentrizm
- antroposentrizm
- ssientizm

98 Dini dünyagörüşünün səciyyəvi cəhəti nədir

- humanizm?
- antroposentrizm
- kosmosentrizm
- kreasionizm
- rasionizm

99 Foma Akvinski kimdir

- İntibah filosof
- Postmodernist
- Industrializm dövrünün filosofu
- Orta əsr filosofu
- Antik filosofu

100 Nominalizm və realizm cərəyanları hansı dövrün fəlsəfəsinə aiddir

- İntibah fəlsəfəsi
- Postmodern
- Industrial fəlsəfə
- Orta əsr fəlsəfəsi
- Antik fəlsəfə

101 Formal məntiq problemlərinə maraqlı, teologiyaya tabe olma kimi cəhətlər aşağıdakılardan hansına məxsusdur

- aqnostisizm
- rasionizm
- mistikaya
- sxolastikaya
- empirizm

102 Sxolastika nədir

- idrak nəzəriyyəsi
- Allahın mənşəyi haqqında təlim
- Allahın mahiyyətinin dərkində zəkanın rolunu inkar edən fəlsəfə
- məntiqi-qnoseoloji problemlərin üstünlüyü ilə seçilən fəlsəfi düşüncə tipi
- elmin mənşəyi haqqında təlim

103 Aşağıda göstərilən filosoflardan hansı patristikanın görkəmli nümayəndəsi

- Aristotel
- Siseron

- Kuzanski
- Avqustin
- Platon

104 Xristian fəlsəfəsinin və ilahiyatının əsaslarını qoymuş Kilsə atalarının yaradıcılıq dövrü (III-VIII əsrlər) necə adlanır

- patristika
- dialektika
- sxolastika
- apologetika
- metafizika

105 Tarixin gedişinin və hər bir insanın taleyinin Allah tərəfindən şərtləndiyini bəyan edən prinsip necə adlanır

- monizm
- kreasionizm
- fideizm
- providensializm
- monoteizm

106 Dünyanın Allah tərəfindən heçdən yaradıldığını bəyan edən dünyagörüş necə adlanır

- monizm
- dualizm
- dialektika
- kreasionizm
- monoteizm

107 Esxatologiya nədir

- cəmiyyətin mənşəyi haqqında təlim
- varlıq haqqında təlim
- dəyərlər haqqında təlim
- dünyanın və insanın son taleyi haqqında təlim
- insanın mənşəyi haqqında təlim

108 Allahın mahiyyəti haqqında dini təlimlər məcmusuna nə deyilir

- ontologiya
- antroposentrizm
- monadologiya
- teologiya
- fenomenologiya

109 Orta əsrlərdə fəlsəfə nəyə tabe etdirilmişdi

- dövlətə
- psixologiyaya
- elmə
- ilahiyata
- etikaya

110 Teosentrizmə görə vrlığın yaradıcı başlanğıcı

- kosmosdur
- insandır
- Allahdır

- cəmiyyətdir
- təbiətdir

111 Orta əsrlər fəlsəfəsinin dünyagörüşü əsasını

- aqnostisizm təşkil edirdi
- antroposentrizm
- kosmosentrizm
- teosentrizm
- skeptisizm

112 Orta əsrlər fəlsəfəsində universalilərin fərdi şüurdan asılı olmayaraq mövcud olduğunu hansı təlim bəyan edirdi

- ehkamçılıq
- universalizm
- nominalizm
- realizm
- konseptualizm

113 Orta əsrlər Avropa fəlsəfəsində başlıca ideyaların səciyyəsi

- Nominalizm, realizm və naturfəlsəfə
- peripatetizm, heliosentrizm, stozizm
- antroposentrizm və humanizm ideyaları
- Patristika, Sxolastika, apologetika
- Panteizm, naturfəlsəfə, skeptisizm

114 Orta əsr fəlsəfəsinin cərəyanı olan realizm üçün hansı təlim səciyyəvidir

- dəyərlər haqqında təlim?
- idrak haqqında təlim
- ümumi anlayışların real mövcudluğu haqqında təlim\
- tək şeylərin real mövcudluğu haqqında təlim
- varlıq haqqında təlim

115 Aşağıdakılardan hansı din üçün səciyyəvidir

- əfsunçuluq?
- kosmosentrizm
- rasionalizm
- ehkamçılıq
- antroposentrizm

116 Orta əsr fəlsəfəsi hansı problemlərlə məşğul olurdu

- idrak problemləri ilə
- təbiət problemləri ilə
- elm problemləri ilə
- ruh problemləri ilə
- cəmiyyət problemləri ilə

117 Ərəb fəlsəfəsində ilk dəfə Aristotelçilik ənənəsini kim yaratmışdır?

- Ər-Razi
- əl Kindi
- İbn Sina
- Əl Fərabi
- Biruni

118 Qərbdə Avicenna adı ilə məşhur olan Şərq filosofu

- Əl Kindi
- İbn Sina
- İbn Rüşd
- İbn Haldun
- Ər-Razi

119 Qərbdə Averroes adı ilə məşhur olan Şərq filosofu

- İbn Sina
- İbn Rüşd
- Əl Kindi
- Ər-Razi
- İbn Haldun

120 Əl-Kindiyə görə

- Yaradanı dərk etməkdir
- Biliyin məqsədi subyekt və obyekt arasındakı vəhdəti dərk etməkdir
- İnsanı öyrənməkdir
- Dünyanı dərk etməkdir
- ilk səbəbi öyrənmək

121 İbn Sinanın fikrincə görə

- məntiq ilə inam bir araya sığmaz
- iman əqli tamamlayır
- etiqad ilə zəkanın predmeti fərqlidir
- intellekt dini inamdan üstündür
- elmi və dini həqiqət vahiddir

122 İbn Sina filosof ilə müqayisədə üstünlüyü kimə verir?

- belə bir müqayisə mövcud deyildir
- peyğəmbərə
- müdrikə
- alimə
- mistikə

123 Allahın zəka vasitəsilə dərk olunduğunu iddia edən filosof

- Biruni
- Ər-Razi
- Fərabî
- Tusi
- İbn Haldun

124 Əl Qəzali idrak nəzəriyyəsində hansı cərəyanı təmsil edir?

- empirizm
- skeptisizm
- rasionalizm
- aqnostik
- sensualizm

125 İbn Sina tətbiqi elmlərə aşağıdakılardan hansını daxil edirdi?

- tibb, fizika və astrologiya

- etika, iqtisadi və siyasi elmlər
- məntiq, riyaziyyat və fəlsəfə
- din, əxlaq və musiqi
- ədəbiyyat, metafizika və məntiq

126 Bəhmənyar fəlsəfəsində səbəbləri göstərin

- zaman, məkan, materiya, hərəkət
- əmələgətirici, forma, materiya, məqsəd
- bunlardan heç biri
- kəmiyyət, keyfiyyət, səbəb, nəticə
- varlıq, materiya, hərəkət, məqsəd

127 İşraqilik fəlsəfəsində idrakın hansı mərhələləri qəbul edilir?

- Bunlardan heç biri
- şəriət həqiqət
- rasiona və irrasiona
- empirik və ezoterik
- hissi, əqli və intuitiv

128 Sufizmin panteist sisteminin əsas nümayəndəsi

- Ə.Sührəverdi
- Şəbüstəri
- M.Həllac
- E.Miyanəci
- Qəzali

129 Axundova görə

- maddi dünya Allah tərəfindən yaradılmışdır
- təbiət öz-özünün səbəbidir
- təbiət və yaradan vəhdət təşkil edir
- təbiət hadisələri maddi substatdır
- maddi və mənəvi birgə yaranmışdır

130 Şərq peripatetizmində üçlük sisteminin tərkib hissələrini göstərin

- substansiya, aksidensiya və ruh
- əql, nəfs və cism
- materiya ruh və hərəkət
- zaman, məkan və varlıq
- varlıq, heçlik və Tanrı

131 Tusi substansiyanın hansı növlərini göstərir

- can, ruh, məkan, zaman
- materiya, forma, cism, ağıl və ruh
- materiya, zaman, məkan
- materiya, ruh, hərəkət, məkan
- cisim, can, forma

132 Tusi İnsan ağılının hansı formasını qəbul edir

- kəsb edilmiş ağıl,
- nəzəri və əməli
- rasionaal ağıl
- faktiki ağıl

- v rdiŐ halını almıŐ aĐıl,

133 Bakıxanov fəlsəfi g r Ől rin  görə

- dualistdir
 idealistdir
 bunlardan heç biri
 panteistdir
 materialistdir

134 Bu əsərlərdən hansı  l Q zaliy  məxsusdur?

- "F zil tli Ő h r əhlinin g r Ől ri"
 "Kateqoriyalarda Aristotelin məqsədinə dair"
 "Filosofların  z n  təkzib"
 "Fəlsəfənin riyaziyyat elmi ilə əldə edilməsinə dair"
 "Platon v  Aristotelin əsərlərində ümumilik"

135 Q zaliy  g sr  insan hərəkətinin növləri

- Təbii, sosial, kimyəvi
 Təbii, se ilmiŐ, ilahi
 ilahi, sosial, əxlaqi
 Sosial, bioloĐi, təbii
 Mexaniki, fiziki,bioloĐi

136 Sufizmin qollarını göstərin

- Saflıq qardaŐları, m ridizm
 S hr v rdiyy , N qŐb niyy 
 m vl viyy , B ktaŐilik
 Heyd riyy , Őafilik
  xilik, iŐraqilik

137 K lamın nəzəri əsaslarını t Őkil edir

- elmi fəlsəfi mülahizələr
 7-8  srl rd  c b ril r v  q d ril r arasındakı mübahisələr
 H disl r
 Quranın mübahisəli ayələri
 Ő ri t məsələləri

138 K lam nəyə əsaslanır

- Sufi  d biyyatına
 K lam təlimi dinin normativ əsaslarına söykənir
 Qədim yunan filosoflarının əsərlərinə
 hədislərə
 H rufilk ideyalarına

139 K lam nədir

- bədii fəlsəfi fikir istiqamətidir
 Quranı təfsir edən ədəbiyyatdır
 islam sxolastikasi, ortadoksal dini fəlsəfi sistemdir
 H disl r k lliyyatıdır
 Sufi  d biyyatıdır

140 M t z liyin prinsipləri hansıdır

- qədər in dəyişməzliyi, quranın əzəli olması
- ədalət, təkallahlılıq, vədə əməl etmək
- bunların heç biri
- vicdan azadlığı, ilahi iradə
- qəzavü qədər in dəyişməzliyi

141 İslam mədəniyyətində atomistikamı qəbul edən dini cərəyan hansıdır

- heç biri
- Əşərilik
- Qədər ilik
- Mütəzəlik
- Şafilik

142 İbn Halduna görə, dövləti kimlər idarə edə bilməzr

- bunlardan heç biri
- Quranı bilən alimlər
- filosoflar
- mütəxəssislər
- xalq

143 Fərabiyə görə, fəlsəfə

- Allah aləmi haqqında bilikdir
- səbəblər haqqında bilikdir
- ilahi və elmi biliklərin qarşılıqlı əlaqəsidir
- idrakın haqqında təlimdir
- varlığın ümumi xassələri haqqında bilikdir

144 Al-Fərabi hansı bilik növlərini fərqləndirir?

- ezoterik və məntiqi
- praktiki və nəzəri
- tətbiqi və fundamental
- dini və elmi
- rasiona l və irrasional

145 əl-Kindi fəlsəfənin hansı növlərinin fərqləndirir?

- bunlardan heç biri
- dini və elmi
- elmi və qeyri-elmi
- nəzəri və praktiki
- rasiona l və irrasional

146 Fərabinin xidmətlərini göstərin

- empiriizmin banisi
- düzgün cavab yoxdur
- ortodoksal islam fəlsəfəsinin nümayəndəsi
- sufizmin nümayəndəsi
- Şərqdə Aristotel təliminin şərhçisi

147 Sufizmi İslam şəriətinə uyğunlaşdıran filosofu göstərin

- M.Hallac
- İbn Haldun
- Bəhmənyar

- Qəzali
 İbn Rəşd

148 Aşağıdakılardan hansılar Şərq peripatetizminin nümayəndələridir

- Miyanəçi, Sührəvərdi
 Avitsenna, Biruni
 al-Qazali, ar-Razi
 al-Kindi, al-Farabi
 Nəsimi, Nəimi

149 Orta əsr Şərq fəlsəfəsi hansı istiqamətlərdə inkişaf edirdi

- sosial fəlsəfə, antropologiya
 naturfəlsəfə, sxolastika
 antropologiya, kosmosentrizm
 peripatetizm, sufizm
 mistika, panteizm

150 İkili həqiqət konsepsiyasının müəllifini göstərin

- al-Kindi
 İbn-Sina
 al-Farabi
 İbn Rəşd
 al-Qazali

151 Şərq fəlsəfəsində emanasiya nəzəriyyəsi hansı cərəyan üçün səciyyəvidir

- Panteizm
 Hürufilik
 Sufizm
 İşraqilik
 Peripatetizm

152 Sufi qnoseologiyasında idrakın hansı mərhələsinə üstünlük verilir

- Rasional və Elmi idrak
 Rasional və məntiqi təfəkkür
 Hissi və Empirik mərhələ
 İrrasional və Ezoterik
 Hissi və məntiqi mərhələ

153 Təsəvvüf nədir?

- Qərbdə Şərq fəlsəfəsi bu adla tanınır
 İdrak mərhələsidir
 Xüsusi növ bilikdir
 Sufizm haqqında təlimdir
 Nəzəri biliklər sistemidir

154 Peripatetizm üçün səciyyəvi olan cavab variantını seçin

- İslam şəriəti - Qurani-kərimi antik yunan fəlsəfəsi və Aristotelə müvafıqlaşdırmaya cəhd etmişdir
 Sünnə hüquq təlimlərinin eklektikasındır
 Aristotel ideyalarına əsaslanaraq ateizmi təbliğ edir
 Peripatetizm orta əsrlər Şərq fəlsəfəsində yunan fəlsəfəsi və xüsusilə, Aristotel təlimindən qaynaqlanmış cərəyandır
 mistik dini fəlsəfi cərəyandır

155 Azərbaycanca maarifçiliyin əsas nümayəndələri kimlərdir

- N.Tusi, NNərimanov
- Ə.Topçubaçov, H.Zərdabi
- Ə.Hüseynzadə, M.Ə.Rəsulzadə
- A.Bakıxanov, M.F.Axundov
- M.ƏSabir, S.Ə.Şirvani

156 XIX-XX əsrlər Azərbaycan fəlsəfəsi üçün hansı problemlər səciyyəvidir

- etika və estetika problemləri
- ontoloji problemlər
- idrak problemləri
- sosial - siyasi məsələlər
- antropologiya məsələlər

157 Fəlsəfi dini hərəkət olan hürufilik nə vaxt meydana çıxmışdır

- XI-XII əsrlərdə
- VIII-IX əsrlərdə
- X - XI əsrlərdə
- XIV –XV əsrlərdə
- XII-XIII əsrlərdə

158 Şərq peripatetiklərinə görə ilk səbəbdən emanasiya prosesində çıxan ilk nəticə

- işıqdır
- cəmiyyətdir
- hisslərdir
- əqlidir
- təbiətdir

159 Sufizm Azərbaycanda hansı istiqamətlərdə inkişaf edirdi

- mötədil (monoteist) və ifrat (panteist)
- monoteist və dualist
- ateist və panteist
- politeist və dualist
- panteist və dualist

160 İşraqilik fəlsəfəsinin banisi kimdir

- M.F Axundov
- A.Bakıxanov
- Əbülhəsən Bəhmənyar
- Şihabəddin Yəhya Sührəvərdi
- Məhəmməd Hadi

161 Əbülhəsən Bəhmənyar varlığı hansı növlərə bölür

- substansiya və substrata
- maddi və ideal
- maddi və mənəvi
- vacib və mümkün
- canlı və cansız

162 Əbülhəsən Bəhmənyarın əsərini göstərin

- "Məntiq elmi"

- “Qanunların ruhu haqqında”
- “Təbiətin dialektikası”
- “Təhsil kitabı”
- “Əsrarül-mələkut”

163 Azərbaycanda Romantizm cərəyanının nümayəndəsini göstərin

- A.Bakıxanov
- N.Nərimanov
- M.F Axundov
- Məhəmməd Hadi
- N.Tusi

164 Əsrarül-mələkut əsərinin müəllifi kimdir

- N.Nərimanov
- M.Hadi
- N.Tusi
- A.Bakıxanov
- M.F Axundov

165 Aşağıda göstərilən cavab variantlarından hansı İşraqilik təlimi üçün səciyyəvidir?

- Zərdüştiliyin əsasında yaranmış, Maniçilik və Məzdəizmin ideyalarının davamıdır
- işraqilik XIV-XV əsrlərdə meydana çıxmış hürufilik sufizm və islamilikdən qaynaqlanan fəlsəfi dini mistik hərəkətdir
- 6 –cı əsrlərdə Azərbaycanda yaranmış ictimai fəlsəfi fikir hərəkətidir
- işraqilik fəlsəfəsində islama uyğunlaşdırılmış yeni bir emanasiya nəzəriyyəsi yaradılmışdır
- İşraqilikdə işıq və qaranlıq anlayışları əsas yer tutur Xeyirlə Şər, işıqla zülmətin mübarizəsini əks etdirir

166 Azərbaycan milli gerçəkliyində maarifçiliyin fərqləndirici xüsusiyyəti aşağıdakıdır

- Milli özündək və cəmiyyətdə sosial iştirakçılıq ideyalarının təbliği mühüm yer tutur
- ateizm əsas yer tutmuşdur
- sosial siyasi məqamların önə çəkilir
- Deizm inkişaf edir, dini və elmi biliklər çulğalaşır
- fəlsəfi akademizm sosial, bədii ideyalarla əvəzlənir

167 Azərbaycanda ortodoksal islam fəlsəfəsinin nümayəndələri

- Ə.Bəhmənyar, S Urməvi, ŞY Sührəvərdi
- S. Urməvi, Rəcəbəli Təbrizi
- Ə.Bərdəi, M.Həllac, Nəimi
- Ə. Bərdəli, M Ərdəbili, Ə.Xünəci
- Sərrac Tusi, Eynəliqüzzat Miyanəci

168 Orta əsrlərdə Azərbaycan fəlsəfəsində peripatetizmin nümayəndələri

- Məhəmməd Ərdəbili, Əfzələddin Xünəci
- M.Füzuli, S.Urməvi, YQarabaği
- N.Gəncəvi, N Tusi, ƏŞSührəverdi
- Ə.Bəhmənyar, S. Urməvi, Ş.Y Sührəvərdi
- Eynəliqüzzat Miyanəci, Əbubəkr Bərdəi

169 Orta əsrlər Azərbaycan fəlsəfəsinin əsas cərəyanları

- Qızılbaşlıq, məzdəizm
- işraqilik, Bəktəşilik
- ortadoksal islam fəlsəfəsi, maarifçilik

- Peripatetizm, işraqilik, hürufilik
- hürufilik, romantizm

170 Zarvanizmin səciyyəvi cəhətləri bunlardır

- rasionalizm və məntqə təfəkkürə üstünlük verir
- Telelogiya və fatalizm ideyalarının tərəfdarıdır
- panteizmin vəhdətül - vücud təlimini qəbul edir
- Zərdüştilik fəlsəfəsindən qaynaqlanan dini-mistik və fəlsəfi təlimdir
- ortadoksal islam fəlsəfəsi ideyalarını əsaslandırır

171 Azərbaycanda islama qədərki fəlsəfi təlimlər aşağıdakılardır

- Panteizm, əxilik və abdalizm
- Alban xristianlığı, Zarvanizm, sufizm
- Maniçilik, İşraqilik, Zarvanizm
- Məzdəkilik, Zarvanizm, Maniçilik,
- Xürrəmilik hürufilik

172 F.Bekonun fikrincə idollar nəyə mane olur?

- Rasional problemin açıqlanmasına
- Nəzəri biliyin əsaslandırılmasına
- Empirik faktların toplanılmasına
- Mühakimələrin bir-birilə tutuşdurulmasına
- Həqiqi, obyektiv biliyin əldə edilməsinə

173 Sonsuz kiçilənlər haqqında riyazi metod nəyi tədqiq etməyə imkan verirdi?

- Sosial prosesləri
- Biokimyəvi prosesləri
- Hərəkəti riyazi dildə ifadə etməyi
- Kimyəvi prosesləri
- Bioloji prosesləri

174 Frensis Bekonun işlədiyi elmi-tədqiqat metodu necə adlanır?

- Abstraktlaşdırma metodu
- İnduktiv metod
- Rasional metod
- Deduktiv metod
- Modelləşdirmə metodu

175 İntibah dialektikasının əsasını kim qoymuşdur?

- Parasels
- Nkuzanski
- CBruno
- NKopernik
- BTelezio

176 İndustrializm dövrünə təsadüf edən panteizm nədir?

- Təbiətin və insanın fərqli mahiyyət daşması
- Tanrının təbiətlə eyniləşdirilməsi
- İnsanın təbiətlə vəhdət təşkil etməsi
- Cəmiyyətin təbiətlə yekcinsliyi
- Tanrının insanla qarşı-qarşıya qoyulması

177 İntibah dövrünə xas olan fəlsəfi dünyagörüşdə hansı ideya daha çox inkişaf etmişdir?

- Teosentizm
- Humanizm
- Təkamülçülük
- Kosmopolitizm
- İslamçılıq

178 Yeni Dövrə hansı filosofun təlimində insan iki substansiyanın (bədən və ruhun) vəhdəti kimi çıxış edir

- Lametri
- Dekart
- Holbax
- Russo
- Didro

179 Dekartın fəlsəfi mühakimələrinin çıxış prinsipini göstərin

- meditasiya
- şübhə
- dialektika
- intuisiya
- nurlanma

180 Dekartın idrak nəzəriyyəsinin əsasını nə təşkil edir

- düzgün variant yoxdur
- «Düşünürəm, deməli, mövcudam»
- «Hər şey Allahın idarəsindən asılıdır»
- «Bilik gücdür»
- “Özünü dərk et!”

181 Yeni Dövr fəlsəfəsinin əsas problemini göstərin

- cəmiyyət problemi
- elmi idrak problemi
- insan problemi
- maddi və ideal olanın nisbəti problemi
- varlıq problemi

182 Yeni Dövrün fəlsəfi cərəyanı olan empirizimin banisini göstərin

- CLokk
- FBekon
- Leybnits
- RDekart
- BSpinoza

183 Kantın yaradıcılığı aşağıdakı dövrlərə ayrılır

- gənclik və yetkinlik
- məntiqi və praktiki
- metafiziki və dialektik
- idealist və materialist
- tənqidəqədərki və tənqidi

184 Hegel və Feyerbaxın ideyalarının məntiqi davamı kimi hansı cərəyan olmuşdur

- postpozitivizm

- pragmatizm
- marksizm
- tənqidi rasionalizm
- pozitivizm

185 Alman klasisk fəlsəfəsinin mərkəzi problemini göstərin

- ilkin başlanğıc
- subyekt və obyektin eyniyyəti
- həyatın mənası
- insan psixikasının strukturu
- insan və Allah

186 Hegelin dialektik metodu nəyi aşkarlamağa imkan verir

- bazar iqtisadiyyatının mahiyyətini
- düzgün variant yoxdur
- inkişaf qanunlarını
- insanın dual təbiətini
- əmək bölgüsünün səbəblərini

187 Hegelin sistemində təbiət və tarixi yaradır

- təsadüf
- zərurət
- təbii qanunlar
- Allahın iradəsi
- dünya ruhunun inkişaf məntiqi

188 Hegel hansı fəlsəfi cərəyanın nümayəndəsidir

- metafizik materializm
- materialist monizm
- obyektiv idealizm
- subyektiv idealizm
- idealist plüralizm

189 İdrak metodu kimi dialektikanı işləyib sistemləşdirmişdir

- Marks
- Hegel
- Dekart
- Kant
- Leibnits

190 Kantın xalis zəka sının əməliyyat apardığı anlayışların xarakteri

- aposteriordur
- transdendentdir
- etikdir
- estetikdir
- transdentaldır

191 Alman klassik fəlsəfəsinin nümayəndəsini göstərin

- Didro
- J. Fixte
- Volter
- Dekart

P. Holbax

192 Özündə şeylər anlayışını dövrüyyəyə ilk dəfə hansı filosof daxil etmişdir

- Dekart
- Kant
- Fixte
- Marks
- Spinoza

193 Maarifçiliyin sosial idealı öz ifadəsini

- materializmə meyli olmalarında tapmışdır
- ağılın prinsipləri əsasında cəmiyyəti yenidən qurmaq çağırışlarında
- teokratik cəmiyyət ideyasında
- monarxiyanın təbliğində
- elmin tərəqqisinə çalışmalarında

194 Substansiyanın dualizmi ideyası kimə məxsusdur

- İbn-Sinaya
- Dekarta
- Hegelə
- Platona
- Haydeggerə

195 Substansiyanın yeganə olduğunu iddia edən kimdir

- Kant
- Spinoza
- Demokrit
- Leybnis
- Dekart

196 Spinozaya görə substansiya aşağıdakılardan hansıdır

- materiya
- təbiət
- bunların hec biri
- canlılar aləmi
- ruh

197 Dekarta görə substansiya

- əşyalardır
- İnsanın yaratdıqlarıdır
- öz-öz mövcudluğunu şərtləndirən varlıqdır
- kainatdır
- dualist səciyyə daşıyır

198 Dekarta görə elmi metod öz mənbəyini götürməlidir

- ilahiyyatdan
- təcrübədən
- siyasətdən
- məntiqi təfəkkürdən
- müşahidələrdən

199 Humanizm

- modernizm fəlsəfəsinin mərkəzi ideyasıdır
- klassik alman fəlsəfəsinin
- ellinizm dövrü fəlsəfəsinin
- intibah fəlsəfəsinin
- orta əsrlər müsəlman şərq fəlsəfəsinin

200 Antroposentrizm hansı dövrün fəlsəfəsinə səciyyəli termindir

- yeni dövr fəlsəfəsinə
- antik (qədim yunan-rom fəlsəfəsinə)
- qədim Şərq fəlsəfəsinə
- intibah dövrü fəlsəfəsinə?
- orta əsrlər fəlsəfəsinə

201 Bekona görə elmi metod öz başlanğıcını götürülməlidir

- sadə müşahidədən
- bədii əsərlərdən
- məntiqi təfəkkürdən
- təcrübədən
- ilahiyyətdən

202 Empirizm cərəyanı idrakın mənbəyini görürdü

- təfəkkürdə
- riyaziyyatda
- dində
- təcrübədə
- incəsənətdə

203 Yeni dövr fəlsəfəsində panteizm ideyaları hansı filosofa məxsusdur

- THobbs?
- RDekart
- FBekon
- Bspinoza
- Leybnis

204 Klassik alman fəlsəfəsində dialektik inkişaf qanunlarını hansı filosof sistemləşdirmişdir

- Feyerbax?
- Şelling
- Fixte
- Hegel
- Kant

205 İKant aşağıda göstərilən hansı idrak cərəyanına mənsub idi

- Skeptisizm?
- Sensualizm
- Rasionalizm
- Aqnostisizm
- Empirizm

206 Fransız metafizik materialistləri kimlərdir

- Didro, Holbax, Spinoza?
- Kant, Russo, Dalamber
- Volter, Didro, Haydegger

- Lametri, Holbax, Helvetsi
- Yaspers, Volter, AKamyu

207 Adı çəkilənlərdən kim analitik həndəsənin banisi, fransız filosofudur

- QLeibnis?
- THobbs
- FBekon
- Rdekart
- A Lametri

208 Aşağıdakılardan hansı XVII əsrin rəsonalizminin xüsusiyyətlərini şərtləndirmişdi

- İqtisadiyyat
- Estetika
- Riyaziyyat
- Məntiq
- Siyasət

209 Biliklərin yeganə mənbəyini Feyerbax nəyi hesab edir?

- Təxəyyül
- Təfəkkür
- Qavrayış
- Duyğular
- Hafizə

210 Məntiq elmi əsərinin müəllifi kimdir?

- Hegel
- Şelling
- Kant
- Fixte
- Feyerbax

211 Hegelə görə anlayışın hərəkəti prosesi hansı xarakter daşıyır?

- Dalğavari
- Metafizik
- Davamlı
- Dialektik
- Mütəmadi

212 Dünyanın vahid başlanğıcdan necə yaranmasını Şelling nəyin vasitəsilə dərk edilməsini mümkün hesab edirdi

- Rəssional qavrayış vasitəsi ilə
- Subyektin təşəkkürü vasitəsi ilə
- "Mütləq mən" in empirizmi vasitəsilə
- İntellektual intuiasiya vasitəsi ilə
- Fərdin mənəvi mkanları vasitəsilə

213 Fixtenin Mütləq Mən anlayışı nəyi bildirir?

- İnsanın özünü idrakı
- Subyektin imkanları
- İnsanın ümumi şəkildə tamlığı
- Bütün mövcudatın mütləq başlanğıcı
- Fərdin idrakı qabiliyyəti

214 Kantın Özündə şeylər anlayışı nəyi bildirir?

- İnsanın duyğu və qavrayışını
- Qeyri-maddi, ideal mövcudatı
- Təbiət ünsürlərini
- Duyğuları oyadan xarici reallıqları
- Praktiki səciyyə daşıyan hissləri

215 Kantın aprior mühakimələri nəyi bildirir?

- Praktiki səciyyə daşıyan fikirləri
- Müsbət(pozitiv) xarakterli mühakimələri
- Müşahidə edilən hissləri
- Təcrübəyəqədərki mühakimələri
- Bir-birindən fərqli olan fikirləri

216 Holbaxa görə materiyanın əsas atributu nədir?

- əşyavilik
- Məkan
- Uzunluğu və eni
- hərəkət
- Zaman

217 Fransız materializmində dünyanın mexaniki mənzərəsi kimin tərəfindən əsaslandırılmışdır

- Kondilyak
- Russo
- Didro
- Holbax
- Volter

218 Helvetsi və Kondilyak nəyi eyniləşdirdi

- Nəzəriyyə və təcrübəni
- Cəmiyyət və təbiəti
- Materiya və ideyanı
- Hissi və ağıl
- Cism və ruhu

219 C.Lokk hansı fəlsəfi mövqedən çıxış edirdi?

- Panteizm
- Obyektiv idealizm
- Rasionalizm
- Sensualizm və empirizm
- Dini sxolastika

220 Q.Leybnis bölünməz monadaları nə hesab edirdi?

- Təfəkkürün nəticəsi
- zəkanın bütlləri
- əqlin əsası
- Təbiətin mahiyyəti
- şüurun məzmunu

221 Dekarta məxsus idrak metodunda mühüm prinsiplərdən biri hansıdır?

- Inkaretmə

- Fərqləndirmə
- Ardıcılıq
- Fasiləsizlik
- Mütənasiblik

222 Düşünürəm, deməli, mövcudam aforizmi kimə məxsusdur?

- Q.Qalileya
- C.Lokka
- F.Bekona
- R.Dekarta
- Q.Leybmitsə

223 İnsanın tənhalığa məhkum olduğunu söyləyən fəlsəfi cərəyanı göstərin

- Freydizm
- Ekzistensializm
- Marksizm
- pragmatizm
- volyuntarizm

224 Həyatın mənası, həyat və ölüm problem hansı filosofun fəlsəfəsinin mərkəzi problemlərindən biridir

- Bekon
- Şopenhauer
- Marks
- Aristotel
- Dekart

225 Fəlsəfi biliyin bir istiqaməti kimi elm fəlsəfəsi meydana gəldi

- Marksizm fəlsəfəsində
- XIX əsrin ikinci yarısında
- Yeni Dövrə
- İntibah dövründə
- Orta əsrlərdə

226 Fəlsəfənin idraki dəyərini inkar edən cərəyanı göstərin

- neofreydizm
- pozitivizm
- ekzistensializm
- fenomenologiya
- Freydizm

227 Dildən düzgün istifadə edilməməsi psevdoproblemlər, o cümlədən fəlsəfi psevdoproblemlər yaradır tezisini müdafiə edən cərəyanı göstərin

- Marksizm
- Neopozitivizm
- obyektiv idealizm
- Ekzistensializm
- neofreydizm

228 Husserl bu cərəyanlardan hansının əsasını qoymuşdur

- hermenevtika
- psixoanaliz
- fenomenologiya

- personalizm
- obyektiv idealizm

229 Həyat fəlsəfəsinin nümayəndəsini göstərin

- Kamyu
- Nitşe
- Fromm
- Junq
- Freyd

230 Fəlsəfənin XX əsrdə ortaya çıxan sahələrindən birini göstərin

- antropoloji materializm
- nominalizm
- obyektiv idealizm
- strukturalizm
- subyektiv idealizm

231 Müasir Qərb fəlsəfəsində anlamı idrakın metodu kimi qəbul edən cərəyanı göstərin

- fenomenologiya
- personalizm
- nominalizm
- Hermenevtika
- strukturalizm

232 Hermenevtika nədir

- işarələr və işarələr sistemi haqqında elm
- dünyanın bədii dərk üsulu
- Müqəddəs kitabların şərh
- başqasının mətnində ifadə olunmuş fərdiliyinin dərk sənəti
- Dil nəzəriyyəsi

233 Fəlsəfə göydən yerə enməli və insan həyatının praktik problemlərini həll etməlidir tezisini irəli sürən təlim

- Freydizm
- fenomenologiya
- pozitivizm
- pragmatizm
- personalizm

234 Postmodernizm fəlsəfəsinin bir xarakterik xüsusiyyəti hansıdır

- empirizm
- rasionizm
- həddi olan tədqiqat əsasları
- obyektiv gerçəkliyin simvolik rəmzlərlə əvəz edilməsi
- tarixi optimizm

235 Hakimiyyətə iradənin olması, canlı olan hər şeyin özünü təsdiqə can atdığı deyən filosofu göstərin

- Engels
- Kont
- Şopenhauer
- Nietzsche
- Marx

236 Müasir fəlsəfə sıx bağlıdır

- ekologiya ilə
- incəsənətlə
- dinlə
- Elmlə
- ideologiya ilə

237 Sərhəd situasiyası anlayışı hansı cərəyanda mühüm yer tutur

- Personalizmdə
- Strukturalizmdə
- Praqmatizmdə
- Ekzistensializmdə
- Fenomenologiyada

238 Haydeggerin irəli sürdüyü anlayışı göstərin

- xoşbəxtliyə doğru varlıq
- məyusluğa doğru varlıq
- Allaha doğru varlıq
- ölümə doğru varlıq
- həyata doğru varlıq

239 Ekzistensializmin əsas çıxış nöqtəsi

- mahiyyət və mövcudluq eyniyyət təşkil edir
- varlıq şüuru şərtləndirir
- mahiyyət mövcudluqdan əvvəldir
- Mövcudluq mahiyyətdən əvvəldir
- dübyanın reallığının inkar edilməsi

240 Həyatı cəfəng hesab edən kim olmuşdur

- Freyd
- Diltey
- Nitsşe
- Sartr
- Kamyu

241 Ekzistensializm insanla bağlı baxışlarını aşağıdakılardan hansı əks etdirir

- insan Allaha bənzər yaradılmış və onun taleyini də Allahın iradəsi şərtləndirir
- insanın davranışlarını bizim bilmədiyimiz qeyri-şüuri istəklər şərtləndirir
- həyatımızda hər şey təsadüfidir, buna görə də suyun axarı ilə üzmək və ümidlə yaşamaq lazımdır
- insan azadlığa və hər şeyə görə məsuliyyət daşımağa məhkumdur
- insanın həyatı taledən, qismətdən asılıdır

242 İnsanı özü özünü determinasiya edən, özü özünü yaradan varlıq kimi nəzərdən keçirən fəlsəfi cərəyanı göstərin

- pozitivizm
- fenomenologiya
- freydizm
- ekzistensializm
- praqmatizm

243 Ekzistensializm termini tərcümədə hansı mənanı verir

- dövretmə
- idrak
- məhəbbət
- mövcudluq
- inkişaf

244 Müasir Qərb fəlsəfəsində irrasionalist cərəyanı göstərin

- marksizm
- strukturalizm
- neopozitivizm
- ekzistensializm
- praqmatizm

245 Müasir Qərb fəlsəfəsinin cərəyanını göstərin

- patristika
- tomizm
- Buddizm
- praqmatizm
- aqnostisizm

246 Müasir fəlsəfənin materialist cərəyanı

- praqmatizm
- fenomenologiya
- neotomizm
- marksizm
- ekzistensializm

247 Pozitivizmin banisi

- Marks
- Husserl
- Nitsşe
- Kont
- Berqson

248 Şən elm , Xeyir və şərin o biri tərəfində əsərlərin müəllifi kimdir

- Spenser
- Berqson
- Haydegger
- Nitsşe
- Feyerbax

249 Şopenhauerin fəlsəfi təliminin mərkəzi anlayışı həyat əzmi anlayışıdır Onu nəyin köməyi ilə dərk etmək olar

- duyğuların
- fəvqəlfüurun
- intellektin
- intuisiyanın
- mistikanın

250 A.Şopenhauer hesab edirdi ki, dünyanın ilkin əsasını.... təşkil edir

- atman
- həyat əzmi

- hakimiyyət əzmi
- dünya ruhu
- həyat

251 İradəni həyat və idrakın əsas prinsipi kimi qiymətləndirən kim olmuşdur

- Haydegger
- Şopenhauer
- OŞpenqler
- Diltey
- Zimmel

252 Həyat fəlsəfəsi niun nümayəndələrini göstərin

- Fixte
- Nitsşe
- Hegel
- Lokk
- Popper

253 Zəkanın şeylərin üzərində yalnız üzdüyü, dünyanın mahiyyətinin isə bizə intusiya, anlama vasitəsilə bəli olduğunu bildirən fəlsəfi cərəyan necə adlanır

- neorasionalizm
- həyat fəlsəfəsi
- pozitivizm
- fenomenologiya
- praqmatizm

254 İdrakda zəkanın rolunu inkar edən və ya onu məhdudlaşdıran, ön plana iradəni, seyri, hissi, praqmatizmi, intuisiyanı çəkən fəlsəfi cərəyan necə adlanır

- rasionalizm
- empirizm
- skeptisizm
- stiyentizm
- irrasionalizm

255 İntuisionizmə görə (ABerqson) varlığa adekvat olan idraki qabiliyyət hansıdır

- induksiya
- iradə
- təfəkkür
- instuisiya
- duyğu

256 Həyat fəlsəfəsi nümayəndələri varlığın əsas xüsusiyyətini nədə görürdülər

- onun mükəmməl bitkinliyində
- təfəkkürdə
- materiyada
- arasıkəsilməz bütöv axında
- arasıkəsilməz strukturunda

257 Qeyri-klassik istiqamətin (həyat fəlsəfəsi, intuitivizm, ekzistensializm) nümayəndələri klassik fəlsəfənin hansı əsas xüsusiyyətini tənqid edirlər

- induktivizmini
- realizmini

- empirizmini
- rasionlizmini
- apriorizmini

258 Postindustrializm dövründə yaranmış fəlsəfi düşüncə tipi

- hermenevtikadır
- neopozitivizmdir
- analitik fəlsəfədir
- postmodernizmdir
- eksiztensializmdir

259 Postpozitivizmə aiddir

- O.Kont, HSpenser, EMax
- M.Şlik, ONeyrat, RKarnap
- M.Fuko, JDerrida, JIiotar
- İLakatos, PFeyerabend, Tkun
- A.Berqson, KJaspers, MHaydegger

260 Neopozitivizmə görə fəlsəfənin predmetini

- mənəvi həyat və əxlaq təşkil edir
- mənəvi varlıq kimi düşünüülən cəmiyyət
- bioloji növ kimi insan,
- dil və ilk növbədə, elm dili
- dərk edən insan

261 Praqmatizmdə UCeymsin universal təcrübə, şüur axını , plüralist kainat təlimi

- radikal antroposentrizm adlanır
- radikal avtoritarizm,
- radikal rasionlizm,
- radikal empirizm,
- radikal koqnitivizm,

262 Praqmatizmdə Pirsin prinsipi

- “predmet haqqında bizim ideyamız onun əhəmiyyət daşıdığını bildirən“ kimi səslənir
- predmet haqqında bizim ideyamız onun rasionl qavrayışıdır
- predmet haqqında bizim ideyamız onun ideal surətidir
- predmet haqqında bizim ideyamız onundoğurduğu hissi təəssüratlar haqqında ideyadır
- predmet haqqında bizim ideyamız onun simvolik ifadəsidir

263 Praqmatizim Ç. Pirsə görə

- “Ziddiyətin ruhunu” ifadə edir
- “İstehsal ruhunu”
- “həyatın ruhunu”
- “laboratoriya ruhunu”
- “məntiqin ruhunu”

264 Praqmatizmin əsası

- E. Fromm, R Yaspers, M Haydegger tərəfindən qoyulmuşdur
- H. Reyhenbax, K Hempel
- MŞlik, R Karnap, K Gödel
- Ç. Pirs, UCeyms, C Dyui
- B. Rassel, L Vitgenşteyn, B Kroçe

265 Müasir qərb fəlsəfəsinin antissientist cərəyanlarında linqvistik dönüş

- Q. Marselin adı ilə bağlıdır
- E. Husserlin
- K. Yaspersin
- M. Haydeggerin
- A.Kamyunun

266 Müasir qərb fəlsəfəsinin ssientist cərəyanlarında linqvistik dönüşün təşəkkülündə həlledici rol

- T.Kuna məxsusdur
- R. Kamapa
- B. Rassele
- L.Vitgenşteynə
- K .Popperə

267 Müasir Qərb fəlsəfəsinin antissientist məktəblərinə

- hermenevtika, personalizm, postmodernizm
- “həyat fəlsəfəsi”, analitik fəlsəfə, praqmatizm
- praqmatizm, ekzistensializm, frankfurt məktəbi
- ekzistensializm, hermenevtika, strukturalizm
- fenomenologiya, ekzistensializm, strukturalizm aiddir

268 Müasir Qərb fəlsəfəsində ssientist istiqamətə

- elm fəlsəfəsi, personalizm, postmodernizm aiddir
- hermenevtika, “həyat fəlsəfəsi”, ekzistensializm
- personalizm, postmodernizm, frankfurt məktəbi
- praqmatizm, neopozitivizm, strukturalizm
- postmodernizm, analitik fəlsəfə, strukturalizm

269 İnsana eksiztensialist yanaşma üçün

- “insanın mövcudluğunun dəyəri, onun nəaliyyətidir” müddəası səciyyəvidir
- “insanın əməlləri heç də həmişə dərk edilməyən şüursuz istəklərlə şərtlənir”
- “həyatda hər şey təsadüf üzündən baş verir, buna görə də bəxtin gətirməsinə bel bağlamaq lazımdır”
- insan azadlığa və öz əməllərinə görə cavabdehlik daşımağa məhkumdur”
- “insanın söylərinə baxmayaraq, hər şey son nəticədə ondan deyil, taledən asıldır”

270 İnsanın azadlığı, onun atılması və tənhalığı, insanın həqiqi təbiətini açmağa qadir olan sərhəd situasiyaları haqqında müddəalar

- praqmatizmdə əsaslandırılmışdır
- strukturalizmdə
- neopozitivizmdə
- ekzistensializmdə
- psixanalizdə

271 Ekzistensialistlərin diqqət mərkəzində olan varlıq forması

- axirət dünyasıdır
- sosial varlıqdır
- təbiətin varlığıdır
- insanın fərdi mövcudluğudur
- mütləq ruhdur

272 Falsifikasiya prinsipinin mahiyyəti nədən ibarətdir

- biliyin doğruluğu onun məntiqi ziddiyətsizliyindəndir
- biliyin doğruluğu onun fəlsəfi paradıqmalara uyğunluğu ilə müəyyən olunur
- elmi bilik öz təsdiqini təcrübədə tapır
- elmi nəzəriyyələr təkzib olunanadək həqiqidir
- biliyin doğruluğu onun obyektiv reallığa uyğunluğu ilə müəyyənləşir

273 A.Kamyu absurdun (ağlasığılmazlığın) mənbəyini nədə görür

- absurdun mənbəyi təbiətdir
- insanın öz həyatının mənasını müəyyənləşdirməsindən qaynaqlanır
- absurd dünyaya Allah tərəfindən gətirilmişdir
- absurdun mənbəyi gündəlik monoton həyatdır
- insanın yaradıcı fəaliyyətindən doğur

274 M.Haydegger insan varlığının özünə məxsusluğunu nədə görür

- insanın mövcudluğu və mahiyyəti Allah tərəfindən təyin olunur
- insanın mövcudluğu və mahiyyətini cəmiyyət müəyyən edir
- insanın mövcudluğu və mahiyyəti təbiət tərəfindən müəyyən olunmuşdur
- insan varlığa qayğı göstərməklə və dünyaya məna verməklə varlığın mənası haqqında soruşur
- insanın mövcudluğu və mahiyyəti iqtisadiyyatın səviyyəsi ilə şərtlənir

275 M.Haydegger insanın varlığını necə səciyyələndirir

- sosial varlıq kimi
- onun cismani mövcudluğu kimi
- onun mədəniyyətdəki mövcudluğu kimi
- ölümə doğru, yoxluğa doğru istiqamətlənmiş varlıq kimi
- təbiətin bir parçası kimi

276 M.Haydeggerə görə insanın şeylər aləmindəki mövcudluğu onda hansı təəssüratlar doğurur

- laqeydlik, biganəlik
- sevinc, məmnunluq
- qüسسə, ümitsizlik
- qorxu, narahatlıq,
- instniktlər, impluslar

277 J.P.Sartr azadlığı necə başa düşür?

- azadlıq dərk edilmiş zərurətdir
- azadlıq müəyyən edilmiş normalara könüllü surətdə riayət etməkdir
- azadlıq insanın öz təbiətinə uyğun yaşamasıdır
- azadlıq insanın məhkum olduğu və məsuliyyət daşdığı seçimdir
- azadlıq insanın öz borcunu dərk edərək yaşamasıdır

278 J.P.Sartr insan varlığının özünəməxsusluğunu nədə görür

- insanın mövcudluğu və mahiyyəti iqtisadiyyatın səviyyəsi ilə şərtlənir
- insanın mahiyyəti cəmiyyət tərəfindən müəyyənləşdirilir
- insanın mövcudluğu və mahiyyəti Allah tərəfindən müəyyənləşdirilir
- insanın mövcudluğu onun mahiyyətindən qabaq gəlir
- insanın mövcudluğu və mahiyyəti təbiətlə şərtlənir

279 Praqmatizm elmi necə başa düşür

- dünyagörüşünün əsasını təşkil edən biliklər sistemi kimi?
- səhih və sübut olunmuş biliklər sistemi kimi
- predmetlərin mahiyyəti haqqında yeni bilik əldə etmək prosesi kimi

- insanın biliklərin faydalılığına olan kollektiv inamı
- analiz vasitəsi ilə dünyanı dərkətmə üsulu kimi

280 Varlığın atributunu göstərin

- məkan
- idrak
- materiya
- tənəzzül
- tərəqqi

281 Hərəkətin formalarının təsnifatını təklif etmişdir

- Hegel
- Platon
- Kant
- Aristotel
- Engels

282 Ontologiya özündə aşağıdakı məsələləri birləşdirir

- idrakın prinsiplərini
- biliyin mənşəyi
- dünyanın mənşəyi və onun universal əlaqələri
- ideyaların mənşəyi
- anlayış və mühakimələrin mənşəyi

283 Təbiətin varlığını fəlsəfinin hansı bölməsi öyrənir

- aksiologiya
- ontologiya?
- antropologiya
- naturfəlsəfə
- praksiologiya

284 Zaman anlayışının fəlsəfi mahiyyəti nədən ibarətdir

- obyektiv mövcudluq
- subyektiv mövcudluq
- bütün mövcudluq?
- hadisələrin baş vermə ardıcılığı və müddəti
- maddi predmetlərin ölçüsü

285 Məkan anlayışının fəlsəfi mahiyyəti nədən ibarətdir

- bütün mövcudluq
- obyektiv mövcudluq
- predmetlərin ölçüsü və yerləşmə qaydası
- subyektiv mövcudluq
- hadisələrin baş vermə ardıcılığı və müddəti

286 Substansiya anlayışının mahiyyəti nədən ibarətdir

- bütün mövcudluq
- özü-özünün səbəbi olan müstəqil varlıq
- subyektiv mövcudluq?
- obyektiv mövcudluq
- dünyada baş verən dəyişkənlik

287 Varlığın formaları hansı bənddə düzgün qeyd edilmişdir

- materiya, cansız təbiət?
- şüur, mənəvi varlıq
- cəmiyyət, maddi istehsal
- təbiət, bitgilər aləmi
- mənəvi varlıq, insan

288 Varlığın fəlsəfi anlayışının mahiyyəti nədən ibarətdir

- varlıq subyektiv mövcudluğu bildirən anlayışdır
- varlıq bütün mövcud olanı ifadə edən fəlsəfi kateqoriyadır
- varlıq dəyişkənliyi bildirən anlayışdır
- varlıq ideyalar aləmini bildirən anlayışdır
- varlıq obyektiv mövcud olanı ifadə edən fəlsəfi kateqoriyadır

289 Varlıq haqqında fəlsəfi təlim necə adlanır

- praksiologiya?
- aksiologiya
- ontologiya
- qnoseologiya
- antropologiya

290 Varlığın əbədi və ideal dəyərə malik olduğunu kim təxmin edir?

- Sokrat
- Platon
- Heraklit
- Protoqor
- Fales

291 Orta əsr Qərb fəlsəfəsinin ontoloji prinsipi nə idi?

- tarixilik
- kreasionizm
- rasionalizm
- vəhy
- formalizm

292 Varlığın mövcudluq formaları hansılardır?

- dəyişkənlik və inkişaf
- məkan və zaman
- keçmiş və gələcək
- təkamül və tənəzzül
- fasiləsizlik və sonsuzluq

293 Varlığın atributu hansıdır?

- təkamül
- ideya
- materiya
- hərəkət
- zəka

294 Engelsin təklif etdiyi hərəkət formalarına aid deyil?

- kimyəvi

- fiziki
- mexaniki
- lazer
- sosial

295 Aşağıdakı təyinatlardan hansı materiyanın mahiyyətini daha dolğun açır?

- materiya – duyğular məcmusudur
- materiya - əsas substansiya, ilkin materiya
- materiya – hər şeyin əsasını təşkil edir
- materiya – obyektiv reallıqdır, şüurdan asılı olmayaraq mövcuddur
- materiya – fəlsəfi kateqoriya

296 Varlıq terminini elmə kim gətirib?

- Parmenid
- Hegel
- Kant
- Platon
- Aristotel

297 Varlığın əsas növləri aşağıdakılardır

- maddi sistemlərin varlığı
- təbiət və heyvanat varlığı
- şüur və mənəvi varlıq
- maddi və mənəvi varlıq
- cəmiyyət və maddi istehsal varlığı

298 Varlığın sinonimləri aşağıda sadalananlardan hansılardır

- nə isə və qeyri-mövcud olma
- yoxluq və dünya
- qeyri-varlıq və nə isə
- reallıq və gerçəklik
- var olma və yoxluq

299 Ontologiya nə haqqında təlimdir?

- dəyərlər təlimi
- inkişaf təlimi
- idrak təlimi
- varlıq təlimi
- ziddiyyətlər təlimi

300 Ontologiya hansı məsələni özünə daxil edir?

- ziddiyyətlərin mənşəyi və formaları
- şüur və ideyaların mənşəyi
- biliyin mənşəyi
- dünyanın mənşəyi və onun universal əlaqələri
- anlayış və mühakimələrin mənşəyi

301 Məkan və zaman kateqoriyalarının anlaşılmasına dair müxtəlif konsepsiyalar hansılardır?

- hissi və rəsonal
- metafizik və idealist
- dualist və materialist
- substansial və relyasion

dualist və monist

302 Materiyanın təşkili səviyyələri hansılardır?

- mikro- və makroaləm səviyyəsi
- elementar hissə və ideyaların təbiəti
- fəsiləsiz maddi mühit
- cansız materiya, canlı və sosial səviyyə
- predmet, yaxud hadisənin təşkili səviyyəsi

303 Fəlsəfənin əsas məsələsi nələr arasındakı münasibəti ifadə edir?

- şüur və inam
- materiya və ruh
- inam və zəka
- varlıq və təfəkkür
- varlıq və insan

304 Monizmin müxtəlif növlərini qeyd edin

- empirik və nəzəri
- obyektiv və maddi
- metafizik və dialektik
- materialist və idealist
- subyektiv və ideal

305 Yalnız bir substansiyadan çıxış edən fəlsəfi cərəyan necə adlanır?

- aqnostisizm
- materializm
- idealizm
- monizm
- dualizm

306 Varlığın formaları aşağıdakılardır

- cəmiyyət və maddi istehsal varlığı
- təbiət və heyvanat varlığı
- materiya və cismin varlığı
- insan və ictimai varlıq
- şüur və mənəvi varlıq

307 Orta əsr xristian fəlsəfəsində həqiqi varlıq nə idi?

- obyektiv varlıq
- insan varlığı
- ideyalar aləmi
- Allah varlığı
- ictimai varlıq

308 Qeyri-varlıq məfhumunun sinonimləri aşağıdakılardan hansılardır?

- mövcudluq və gerçəklik
- varlıq və yoxluq
- gerçəklik və reallıq
- yoxluq və qeyri-mövcudluq
- var olma və yoxluq

309 İnsanların davranışının hərəkətverici qüvvəsini psixi olanda görəən cərəyan hansıdır

- freydizm
- naturalizm
- hermenevtika
- ekzistensializm
- personalizm

310 Sosiallaşma prosesi nəyə deyilir

- davranış prosesinə
- dövlətin meydana gəlməsinə
- şəxsiyyətin formalaşmasına
- cəmiyyətin qərarlaşmasına
- istehsal prosesinə

311 İnsanın həyatının əzəldən Allah və ya varlığın obyektiv qanunları tərəfindən müəyyən edildiyini söyləyən təlim necə adlanır

- fatalizm
- ekzistensializm
- kreasionizm
- providensializm
- volüntarizm

312 Fəaliyyət aktının strukturu hansı elementləri özündə birləşdirir

- predmet, nəticə, maraq, hərəkət
- subyekt, məqsəd, vasitə, predmet, hərəkət, nəticə
- obyekt, tələbat, maraq, qabiliyyət
- istedad, maraq, tələbat, vasitə
- vasitə, tələbat, maraq, istedad

313 İnsanın öz hərəkətləri və fəaliyyətində tam sərbəst olmasını təbliğ edən baxış necə adlanır

- idealizm
- ekzistensializm
- fatalizm
- volüntarizm
- materializm

314 Şəxsiyyətin məsuliyyəti nədə ifadə olunur

- öz ailəsi qarşısında məsuliyyətdə
- insanın həyatı əzəldən müəyyən olunmuşdur, buna görə də o heç nəyə görə məsuliyyət daşımır
- şəxsiyyət öz hərəkətlərində tam sərbəstdir
- öz hərəkətinin sosial nəticələrini irəlicədən görmək və onlara görə cavab verə bilməkdə
- hüquqi məsuliyyətində

315 İnsan həyatının həqiqi mənası hansı prosesdə açılır

- istirahət
- təhsil
- davranış
- tərbiyə
- fəaliyyət

316 İnsanı formalaşdıran əsas amilə aiddir

- bürclər
- həyat çətinlikləri

- tərbiyə
- təbiətin qanunları
- təhsil

317 Şəxsiyyət nədir

- güclü xarakterli insan
- insanın sosial siması
- məşhur adam
- özünü yüksək dəyərləndirən insan
- parlaq qabiliyyətləri olan insan

318 Yaşamaq - həzz almaqdır tezisini irəli sürən cərəyan

- rasionizm
- gedonizm
- pragmatizm
- asketizm
- dutilitarizm

319 Asketizmin tərəfdarları təbliğ edirlər

- düzgün cavab yoxdur
- maddi olan hər şeydən imtina etməyi
- hər şeydən faydalanmağı
- yaşamaqdan həzz almağı
- altruizmi

320 Həyat mənasını hər şeydən faydalanmaqda görən cərəyanı göstərin

- asketizm
- evdemonizm
- utilitarizm
- gedonizm
- volyuntarizm

321 Həyatın mənası sualı insanı əsasən ona görə narahat edir ki, o

- sadalananlardan heç biri
- fənidir
- zəifdir
- tənhadır
- filosofdur

322 Məqsəd vasitəyə bəraət qazandırır tezisini hansı təlim irəli sürür

- providensializm
- pragmatizm
- hedonizm
- asketizm
- rasionizm

323 İnsanı fəaliyyətin subyektini kimi xarakterizə edən anlayışı göstərin

- tarixi şəxsiyyət
- Şəxsiyyət
- fərdiyyət
- fərd
- qəhrəman

324 İnsanın mahiyyətini biolojiləşdirən cərəyanı göstərin

- Darvinizm
- Marksizm
- ekzistensializm
- Sosial-darvinizm
- fenomenologiya

325 İnsanın istənilən hərəkətini əvvəlcədən müəyyən edilmiş bir hadisə kimi götürən təlim adlanır

- rasionallizm
- pragmatizm
- Nihilizm
- fatalizm
- volyuntarizm

326 Növün tək bir nümayəndəsi kimi insane

- fərddir
- şəxsiyyətdir
- adamdır
- vətəndaşdır
- fərdiyyətdir

327 Qərb fəlsəfəsində insanı öz düşüncələrinin mərkəzinə qoyan ilk filosof olmuşdur

- de Heraklit
- F. Akvinski
- Avqustin
- Sokrat
- Kant

328 İnsanı təbiətin bir element kimi götürən və onun heyvanlarla birgə eyni qanunlara tabe olduğunu iddia edən cərəyan adlanır

- pozitivizm
- sosiologizm
- rasionallizm
- naturalizm
- humanizm

329 Maddi və mənəvi nemətlərin yaradılması istiqamətində insanın məqsədyönlü fəaliyyəti adlanır

- yaradıcılıq
- fəallıq
- davranış
- əmək
- layihələşdir

330 Fərdilik nədir

- insanın bioloji keyfiyyətləri
- insanın təbiəti
- insanın sosial keyfiyyətləri
- bir fərdi digər fərdlərdən fərqləndirən cəhətlər
- insanın psixologiyası

331 Antropososiogenez nədir

- canlıların mənşəyi
- cəmiyyətin mənşəyi
- insanın mənşəyi
- insanla cəmiyyətin bir-biri ilə qarşılıqlı bağlı olan qararlaşma prosesi
- təbiətin mənşəyi

332 Humanizmi, insanın hərtərəfli inkişafını tərənnüm edən dövr hansıdır

- postindustrializm
- orta əsrlər
- İntibah
- Antik
- Yeni Dövr

333 İnsanı Allah tərəfindən təyin olunmuş dünya nizamının bir hissəsi kimi nəzərdən keçirən dövr hansıdır

- Maarifçilik
- Yeni Dövr
- antik
- orta əsrlər
- postindustrializm

334 Sosiallığı insanı heyvandan fərqləndirən əsas cəhət kimi nəzərdən keçirən antik filosofu kim olmuşdur

- Platon
- Protaqor
- Sokrat
- Aristotel
- Qorqiy

335 İnsanın mövcudluğu mütləq nizam və kosmos kimi qavranılan münasibətlər sistemində nəzərdən keçirilən dövr hansıdır

- Maarifçilik
- Yeni Dövr
- orta əsrlər
- antik
- postindustrializm

336 Freyd insan varlığının ən mühüm amili kimi nəyi nəzərdən keçirirdi

- əməyi
- siyasəti
- iqtisadiyyatı
- təhtəl şüuru
- hüququ

337 Təhtəl şüuru insanın varlığının ən mühüm amili kimi nəzərdən keçirən kim olmuşdur

- Lenin
- Marks
- Engels
- Freyd
- Darwin

338 Engels antropogenezin hansı nəzəriyyəsinin nümayəndəsi olmuşdur

- əxlaqi
- iqtisadi

- psixoloji
- əmək
- siyasi

339 Antropoqenezin əmək nəzəriyyəsinin nümayəndəsi kimdir

- Freyd
- Engels
- Marks
- Darwin
- Lenin

340 FEngelsə görə, insanın tarixi varlığı və inkişafının əsasında duran fəaliyyət hansıdır

- oyun
- iqtisadi
- fikri
- əmək
- siyasi

341 İnsanla cəmiyyətin bir-biri ilə qarşılıqlı bağlı olan qərarlaşma prosesi necə adlanır

- antropoqenez
- filogenezi
- ontogenezi
- antropososiogenezi
- sosiogenezi

342 İnsanı təbiətin bir hissəsi, hissi-cismani varlıq kimi səciyələndirən alman klassik fəlsəfəsinin nümayəndəsi kimdir

- Şelling
- Fixte
- Hegel
- Feyerbax
- Kant

343 Münasibətlər və şüurlu fəaliyyət subyekti kimi insan

- növdür
- fərddir
- insandır
- şəxsiyyətdir
- fərdilikdir

344 İnsanı sosial keyfiyyətlərin toplusu kimi səciyələndirən anlayış hansıdır

- növ
- fərd
- insan
- şəxsiyyət
- fərdilik

345 Bu fərdi digər fərdlərdən fərqləndirən cəhətlər toplusuna nə deyilir

- növ
- insan
- şəxsiyyət
- fərdilik

fərd

346 Bəşər övladının tək nümayəndəsi necə adlanır

- şəxsiyyət
 növ
 fərdilik
 insan
 fərd

347 Sofistlər insanla bağlı hansı tezisi irəli sürmüşdülər

- "insan ictimai varlıqdır"
 "insan təbiətin bir hissəsidir"
 "insan sosial keyfiyyətlərin məcmusudur"
 "İnsan hər şeyin ölçüsüdür"
 "insan fərdi keyfiyyətlərin toplusudur"

348 İnsan hər şeyin ölçüsüdür tezisini irəli sürən filosoflar kim olmuşdur

- modernistlər
 ekzistensialistlər
 marksistlər
 sofistlər
 pozitivistlər

349 İnsan hər şeyin ölçüsüdür tezisinin antik müəllifi kimdir

- Platon
 Qorqiy
 Sokrat
 Protaqor
 Aristotel

350 Dekart insanın mahiyyətini nədə görürdü

- bacarığında
 xarakterində
 iradəsində
 ağıl və zəkasında
 tərbiyəsində

351 İnsanların azad, şüurlu fəaliyyəti onların başlıca əlamətini təşkil edir tezisi kimə məxsusdur

- Sokrata
 Hegelə
 İ.Kanta
 K.Marksa
 Ç.Darvinə

352 İnsan bütün şeylərin ölçüsüdür tezisi kimə məxsusdur

- Lokka
 Marksa
 Sokrata
 Protaqora
 Engelsə

353 Azadlıq dərk olunmuş zərurətdir tezisi kimə məxsusdur

- Yaspersə
- Marksa
- Hegelə
- Spinozaya
- Engelsə

354 İnsanın şəxsiyyətə çevrilməsi

- özünüdərk prosesində baş verir
- söhbət prosesində baş verir
- oyun prosesində baş verir
- fəaliyyət prosesində baş verir
- təhsil prosesində baş verir

355 Fəlsəfi antropologiyanın ideya mənbələrini göstərin

- antik fəlsəfə, orta əsr fəlsəfəsi
- marksizm fəlsəfəsi, alman klassik fəlsəfəsi
- alman klassik fəlsəfəsi, freydizm
- alman romantik fəlsəfəsi və həyat fəlsəfəsi, ekzistensializm, fenomenologiya
- fatalizm, volüntarizm

356 Personalizmə görə, ali person

- nsandır
- cəmiyyətdir
- təbiətdir
- Allahdır
- dövlətdir

357 İnsanı hərəkətə təhrik edən nədir

- maraqlar
- tələbatlar
- motivlər
- məqsədlər
- əqidələr

358 İnsanın təkamülündə əsas amil nə olmuşdur

- vərdişlər
- ailə
- instinktlər
- əmək fəaliyyəti
- ünsiyyət

359 Tərbiyə insanın nəyə olan qabiliyyətini reallaşdırır, artırır və möhkəmləndirir

- fəaliyyətə
- xeyirxahlığa
- zəhmətə
- xidmətlərə
- əyləncələrə

360 Rəsmi elm kimi fəlsəfi antropologiya kim tərəfindən yaradılmışdır

- Haydegger və Sartr
- Kant və Hegel
- Marks və Engels

- M. Şeler və Q Plesner
 Freyd və Fromm

361 İnsanı əmək alətləri hazırlayan heyvan kimi səciyyələndirən tədqiqatçını göstərin

- Hegel
 Darvin
 Marks
 Bfranklin
 Aristotel

362 Subyekt kimdir

- sahibkar
 xoşagəlməz insan
 qəribə insan
 fəaliyyətin predmetli daşıyıcısı olan insan
 naməlum bir şəxs

363 Bir fərdi başqalarından fərqləndirən spesifik, özünəməxsus konkret bioloji və sosial cəhətlərin məcmusuna nə deyilir

- talant
 Şəxsiyyət
 Orijinallıq
 Fərdiyyət
 Fenomen

364 Fərd nəyə deyilir

- şəxsiyyətə
 özünə qapanmış insana
 canlı insan orqanizminə
 ayrıca götürülmüş konkret insana
 başqalarına bənzəməyən insana

365 İnsan nədir

- şəxsiyyət
 təbiətin ağası
 primat
 şüur və praktikanın predmetli daşıyıcısı
 şərəfli ad

366 Tələbat nədir

- insanın mənəvi nemətlərə ehtiyacının olması
 insanın nəyəsə malik olmaq istəyi
 insanın maddi nemətlərə ehtiyacının olması
 insanı hərəkətə təhrik edən, onun təbiətindən, ən əhəmiyyətli xassələrindən irəli gələn ehtiyacı
 insanın nəyəsə meyl etməsi

367 İnsanın mənşəyi haqqında materialist nəzəriyyənin banisi kim olmuşdur

- Lokk
 Freyd
 Kant
 Darvin
 Hobbs

368 Ünsiyyətin universal vasitəsi nədir

- beyin
- intuisiya
- təxəyyül
- nitq
- jestlər

369 Fəlsəfi antropologiya nə haqqında ümümləşdirilmiş fəlsəfi təlimdir

- insan və cəmiyyət
- mədəniyyət
- cəmiyyət
- insan
- sivilizasiya

370 İnsan

- mənəvi varlıqdır
- psixoloji varlıqdır
- bioloji varlıqdır
- biososial varlıqdır
- sosial varlıqdır

371 Antropososiogenez nədir

- ailənin mənşəyi haqqında elm
- cəmiyyətin mənşəyi haqqında elm
- insanın mənşəyi haqqında elm
- insan və cəmiyyətin mənşəyi haqqında elm
- mənşəyi haqqında elm

372 Bir predmetə xas olan bəzi xüsusiyyətlərin buna oxşar digər predmetə fikrən köçürülməsinə deyilir

- modelləşdirmə
- sintez
- ümümləşdirmə
- analogiya
- abstraksiya

373 Fikirdə hissələrin tam şəklinə gətirilməsinə deyilir

- analogiya
- eyniləşdirmə
- sintez
- təhlil
- korrelyasiya

374 Ayrı-ayrı müddəalardan daha ümumi xarakterli müddəalara keçid adlanır

- induksiya
- modelləşdirmə
- abstraksiya
- analogiya
- deduksiya

375 Nəzəri idraka aiddir

- ölçü

- müşahidə
- sınaq
- analogiya
- induksiya

376 Şüur vasitəsilə varlığın tərəf və əlaqələrinin əks etdirilməsinə deyilir

- anlama
- introspeksiya
- refleksiya
- praktika
- dərkətmə

377 Bu cərəyana görə, dünya dərk etmək üçün əsas vasitə zəkadır

- empirizm
- metafizika
- rasionalizm
- intuitivizm
- neopozitivizm

378 İnsanın problemin həlli yolları və şərtlərini bilmədən onu həll etmək qabiliyyəti adlanır

- refleksiya
- intuisiya
- anlama
- praktika
- intellekt

379 Şeylərin mənasının dərkə prosesi adlanır

- retrospeksiya
- anlama
- bilik
- intuisiya
- introspeksiya

380 Hisslər üçün əlçatmaz olan əql üçün də əlçatmazdır tezisini müdafiə edən cərəyanı göstərin

- empirizm
- sensualizm
- solipsizm
- intuitivizm
- rasionalizm

381 İnsanın mahiyyəti deyil, yalnız hadisələri dərk etdiyini iddia edənlər adlandırılır

- apologetlər
- aqnostiklər
- Deistlər
- qnostiklər
- dogmatiklər

382 Dünyanın dərkədilənliyini inkar edirlər

- materialistlər
- Aqnostiklər
- ateistlər
- ekzistensialistlər

teistlər

383 Aqnostisizm -

- Allah haqqında təlim
- varlıq haqqında təlim
- dəyərlər haqqında təlim
- Obyektiv dünyanın mahiyyətinin dərk edilənliyini inkar edən təlim
- 20-ci əsr fəlsəfəsində cərəyan

384 Praktikanın idrak prosesində rolu hansıdır

- praktika ətraf aləmin dəyişdirilməsinə yönəlmiş maddi fəaliyyətdir?
- praktika idrakın mənbəyi və həqiqətin meyarıdır
- praktika təbiətin dəyişdirilməsinə yönəlmiş mənəvi fəaliyyətdir
- praktika bilik əldə etməyə yönəlmiş elmi eksperimentdir
- praktika bilik əldə etməyə yönəlmiş maddi fəaliyyətdir

385 İdrakın subyektinin obyektlə birbaşa qarşılıqlı təsir prosesi aşağıdakılardan hansıdır

- təxəyyül?
- abstraksiya
- təcrübə
- intuisiya
- seyr

386 Predmetin təbii şəraitdə passiv öyrənilməsi necə adlanır

- modelləşdirmə?
- müşahidə
- sintez
- analiz
- deduksiya

387 İdrak prosesini idarə edən prinsiplərin, üsul və qaydaların məcmusu necə adlanır

- təxəyyül?
- metod
- ağıl
- intuisiya
- hisslər

388 Elmi idrakın hansı səviyyəsi təcrübə faktları ünmümləşdirərək konsepsiyalar hazırlayır

- eksperimental
- empirik
- intuitiv?
- nəzəri
- induktiv

389 Elmi idrakın hansı səviyyəsinin əsasını təcrübə təşkil edir

- mücərrəd
- empirik
- intuitiv?
- nəzəri
- deduktiv

390 Məzmunu insandan asılı olmayan bilik necə adlanır

- mütləq həqiqət
- subyektiv həqiqət
- obyektiv həqiqət
- nisbi həqiqət
- intuitiv həqiqət

391 Rasional idrakın hansı formaları mövcuddur

- qavrayış, təsəvvür, mühakimə
- anlayış, mühakimə, əqli-nəticə
- mühakimə, qavrayış, təsəvvür
- nəzəriyyə, duyğu, təsəvvür?
- mühakimə, qavrayış, anlayış

392 Hissi idrakın hansı formaları mövcuddur

- nəzəriyyə, duyğu, təsəvvür?
- duyğu, qavrayış, təsəvvür
- duyğu, qavrayış, anlayış
- qavrayış, təsəvvür, mühakimə
- təsəvvür, mühakimə, anlayış

393 Elmi idrakın səviyyələrini seçin

- təbii-elmi və humanitar
- induktiv və deduktiv
- analitik və sintetik
- hissi və rasional
- empirik və nəzəri

394 Məntiqi idrak alətinə çevirən kim olmuşdu?

- Heraklit
- Protoqor
- Aristotel
- Platon
- Sokrat

395 Orta əsr Qərb fəlsəfəsinin qnoseoloji prinsipi nədir?

- formalizm
- vəhy
- tarixilik
- rasionalizm
- kreasionizm

396 Elmi idrakın empirik və nəzəri səviyyələrinin universal metodu hansılardır?

- müşahidə, eksperiment və müqayisə
- analiz və sintez induksiya və deduksiya
- ölçmə, müqayisə və aksiomatik metod
- ideallaşdırma və formalaşdırma
- abstraktlaşdırma, ümumiləşdirmə və analogiya

397 Elmi idrakın nəzəri səviyyəsinin metodları aşağıdakılardan hansılardır?

- hipotez və nəzəriyyə
- abstraktdan konkretə yüksəlmə və aksiomatik metod
- müşahidə və eksperiment

- ölçmə və müqayisə
- ideallaşdırma və tarixilik və məntiqi təhlil metodu

398 Elmi idrakın empirik səviyyəsinin metodları aşağıdakılardan hansılardır?

- ümumiləşdirmə və abstraktlaşdırma
- müqayisə və ölçmə
- induksiya və deduksiya
- ideallaşdırma və eksperiment
- analiz və sintez

399 Fəlsəfədə deduksiya hansı mənə kəsb edir?

- təfəkkür metodu olub xüsusidən ümumiyyə keçiddir
- idrak metodu olub predmetin dərk edilməsi məqsədilə fikrən hissələrə ayrılmasıdır
- idrak metodu olub tədqiq edilən obyektin məqsədyönlü qavranılmasıdır
- idrak metodu olub tədqiq olunan obyektlərin oxşar və fərqli cəhətlərinin aşkara çıxarılmasıdır
- təfəkkür metodu olub ümumidən xüsusiyyə keçiddir

400 Fəlsəfədə induksiya hansı mənə kəsb edir?

- predmetlərin bəzi oxşar əlamətlərinə görə oxşarlığıdır
- idrak metodu olub predmetin dərk edilməsi məqsədilə fikrən hissələrə bölünməsidir
- təfəkkür metodu olub ümumidən xüsusiyyə keçiddir
- idrak metodu olub tədqiq edilən hadisənin hissələrinin fikrən birləşdirilməsidir
- təfəkkür metodu olub xüsusidən ümumiyyə keçiddir

401 Materialist sensualizminin nümayəndəsi aşağıda sadalananlardan hansıdır?

- DDidro
- PHolbax
- Clokk
- RDekart
- İKant

402 Yeni dövr fəlsəfəsində empirizmin nümayəndəsi kimdir?

- RDekart
- Fbekon
- KHelvetsi
- QLeybnits
- BSpinoza

403 Özündə şey Kantda hansı mənə daşıyır?

- başqaları üçün bağlı olan şəxsiyyət
- qanun
- şeylərin gizli mənası
- hadisə
- forma

404 Özündə şey anlayışını elmə kim daxil edib?

- Fixte
- Hegel
- Feyerbax
- Marks
- Kant

405 Zəkani idrakin əsasına qoyan təlim necə adlanır?

- skeptisizm
- empirizm
- rasionalizm
- sensualizm
- aqnostisizm

406 Qnoseologiya nədir?

- varlıq təlimi
- idrak təlimi
- inkişaf haqqında təlim
- materiya haqqında təlim
- dəyərlər təlimi

407 Aqnostisizm termini nədir?

- idrakin xalis simvolik xarakter daşınması haqqında təsəvvür
- dünyanın dərkedilməzliyi haqqında təlim
- biliyin natamamlığı və dəyişkənliyi
- idrakin gerçəkliyi tam və adekvat şəkildə əks etdirməsi haqqında təlim
- yalnız dini biliyin həqiqiliyi haqqında təsəvvür

408 Hisslərə əsaslanan idrak hansıdır?

- gündəlik idrak
- hissi idrak
- rasionel idrak
- intuitiv idrak
- əyani idrak

409 İdrak prosesi özünə aşağıdakı komponentlərdən hansıları daxil edir?

- duyğu və anlayış
- obyekt və subyekt
- eksperiment və əqli-nəticə
- təsəvvür və müşahidə
- qavrayış və mühakimə

410 İdrak prosesinin səviyyələri hansılardır?

- empirik və nəzəri
- hissi və rasionel
- eksperimental və nəzəri
- empirik və rasionel
- nəzəri və hissi

411 Əsas vəzifəsi obyektlə tədqiqatçı arasında məsafəni aradan qaldırmaq olan metod hansıdır?

- Dialektik metod
- Kulturoloji metod
- Strukturalizm
- Hermenevtik metod
- Psixoloji metod

412 Qnoseologiyada mənasına görə həqiqətin əksi olan anlayış hansıdır

- illüziya

- mühakimə
- təbliğat
- yanlış
- səhv

413 Həqiqət dərk edən subyektdən asılı olmadığına görə o,

- mücərrəddir
- mütləqdir
- subyektivdir
- obyektivdir
- konkretir

414 Məntiqi anlamın ali pilləsi, fəlsəfi düşünən, ümumiləşdirmələrlə əməliyyat aparan və həqiqəti daha dərindən dərk edən idrak hansıdır

- bunlardan heç biri
- hiss
- əql
- Zəka
- intuisiya

415 Avqustinin konsepsiyasında həqiqətin meyarı nə idi

- eksperiment
- zəka
- təcrübə
- belə meyar yox idi
- vəhy

416 Həqiqi və praktiki faydalı həqiqətlərin əldə edilməsi metodu kimi Dekart nəyi göstərirdi

- dialektik metodu
- empirik intuisiyanı
- seyredici analizi
- rasionallı deduksiyanı
- spekulyativ sintezi

417 FBekon hansı konsepsiyanın tərəfdarı idi

- həqiqətin əlçatmazlığının
- həqiqətin nisbiliyinin
- həqiqətin ikiliyinin
- həqiqətin konvensionallığının
- həqiqətin mütləqliyinin

418 Praqmatizm həqiqətə hansı tərif verir

- həqiqət dərk olunmaz bir şeydir
- həqiqət vərdiş etdiyimiz bir şeydir
- həqiqət sübut olunmuş bir şeydir
- həqiqət faydalı bir şeydir
- həqiqət reallığa uyğun bir şeydir

419 Dekart həqiqətin meyarını nədə görürdü

- Sxolastikadan alınmış biliklərdə
- İdrakın predmeti ilə üst-üstə düşən biliklərdə
- Müqəddəs kitabdan alınmış biliklərdə

- Zəkanın şübhə etmədiyi biliklərdə
- Təcrübədə yoxlamadan keçmiş biliklərdə

420 Əsaslandırılması zəruri olan elmi fərziyyə necə adlanır

- anlayış
- nəzəriyyə
- əqlinətica
- hipotez
- mühakimə

421 Həqiqətin bilavasitə məntiqi arqumentlərə müraciət etmədən dərkini necə adlanır

- qavrayış
- seyr
- intellekt
- intuisiya
- müşahidə

422 Həqiqətin praqmatik konsepsiyasına görə həqiqət

- Biliyin həqiqiliyinə əsaslandırılmış inam
- biliyin gerçəkliyə uyğun gəlməsi
- alimlər arasında razılaşmadır
- Problemlərin uğurlu həllində köməklik eüdən faydalı bir şey
- əvəlki biliklərə uyğun gələn elmi fəaliyyət məhsulu

423 Marksizm fəlsəfəsində həqiqətin meyarı nədir

- Sübuta yetmə
- Gerçəklik
- elm
- praktika
- Din

424 Koqerentlik nədir

- Yoxlanılmış biliykdən istifadə
- Biliyin estetik cazibəliyi
- biliyin yeni problemləri qoymaq qabiliyyəti
- biliyin özü-özü ilə uzlaşması
- Biliyin təkzibedilməzliyi

425 Falsifikasiya etmək mümkün deyil

- Masonların mövcudluğunu
- Marsda həyatın olmasını
- qara qu quşlarının olmasını
- Allahın mövcudluğunu
- Atlantidanın mövcudluğunu

426 Əgər nəzəriyyənin pronozlaşdırdığı empirik nəticələr praktikada sübuta yetməyirsə, onda nə deyirlər

- biliyin rasionallşması
- biliyin aprobasiyası
- biliyin verifikasiyası
- biliyin falsifikasiyası
- nəzəriyyə və təcrübənin konqruentliyi

427 Ziddiyətsizlik elmiliyin aşağıdakı meyarına aiddir

- rasiona
- estetik
- empirik
- məntiqi
- pragmatik

428 mütləqlik, nisbilik, obyektivlik, konkretlik nəyin əsas xassəsidir

- hipotezin
- zamanın
- materiyanın
- həqiqətin
- nəzəriyyənin

429 Dünya haqqında mötəbər bilik əldə etməyin mümkün olmadığını vurğulayan cərəyan hansıdır

- naturalizm
- rasioanlizm
- ateizm
- skeptisizm
- empirizm

430 Praktikanın idrak prosesində rolu hansıdır

- Praktika təbiətin dəyişdirilməsinə yönəlmiş mənəvi fəaliyyətdir
- Praktika ətraf aləmin dəyişdirilməsinə yönəlmiş fəaliyyətdir?
- Praktika bilik əldə etməyə yönəlmiş maddi fəaliyyətdir
- Praktika bilik əldə etməyə yönəlmiş elmi eksperimentdir
- Praktika idrakın mənbəyi və həqiqətin meyarıdır

431 Marksist fəlsəfə həqiqətin meyarını nədə görür

- Ağıda
- Intuisiyada
- Etiqadda
- Praktikada
- Hisslərdə

432 Məzmunu insandan asılı olmayan bilik necə adlanır

- Intuitiv həqiqət?
- Nisbi həqiqət
- Subyektiv həqiqət
- Obyektiv həqiqət
- Mütləq həqiqət

433 Dünyanı olduğu kimi əks etdirən bilik necə adlanır

- Fantaziya?
- Yalan
- Yanılma
- Həqiqət
- Illuziya

434 Həqiqəti birbaşa dərk etmə qabiliyyəti necə adlanır

- Qavrayış

- Duyğu
- Intellekt
- Intuisiya
- Müşahidə

435 Predmeti tam həcmdə əks etdirməyən həqiqət necə adlanır

- Obyektiv həqiqət
- Mütləq həqiqət
- Intuitiv həqiqət
- Nisbi həqiqət
- Subyektiv həqiqət

436 Dekart həqiqətin meyarını nədə görür

- Sxolastik fəlsəfədə
- Müqəddəs yazılarda
- Təcrübədə yoxlamaqda
- Biliyin zəkada şübhə oyatmamasında
- İdrakın obyektinə biliyin uyğun gəlməsində

437 İkili həqiqət haqqında təlimin mahiyyəti nədən ibarətdir

- Etiqad və biliklə Aallah dərk edilir
- Ağılım həqiqəti elmin əsasıdır
- Etiqadın həqiqəti dinin əsasıdır
- Etiqad və bilik bir-birini tamamlayır
- Etiqad və bilik bir-birini istisna edir

438 Falsifikasiya prinsipi elmiyin kriterisidir

- BRasselın nəzəriyyəsində
- MHaydeggerin nəzəriyyəsində
- RKamapın nəzəriyyəsində
- KPopperin nəzəriyyəsində
- LVitgenşteynin nəzəriyyəsində

439 Verifikasiya prinsipi

- Rasionalizmlə empirizm arasında demarkasiya (ayırım prinsipidir)
- Təbiətşünaslığı humanitar elmlərdən ayırmağın kriterisidir
- Elmi biliklə dini etiqadı ayırma vasitəsidir
- Elmi biliyi qeyri-elmi hökmlərdən ayırmaq vasitəsidir
- Biliyin həqiqətlik dərəcəsini müəyyənləşdirmək prinsipidir

440 Məntiqi pozitivistlər həqiqət anlayışı əvəzinə

- Qismən təkzib etmə anlayışlarından istifadə edirdilər
- Qismən təsdiqlənmə
- Qismən yerdəyişmə
- Qismən istisna etmə
- Qismən əvəz etmə

441 XX əsrin elm fəlsəfəsində həqiqət problemi

- Tədqiqatçıların subyektiv xüsusiyyətlərindən asılı bir anlayış kimi nəzərdən keçirilməyə başlandı
- Mücərrəd bir anlayış kimi
- Biliyin gerçəkliyə münasibəti baxımından
- Biliyin ayrı-ayrı elementlərinə münasibətdə

- Ideal modellərin qurulması problemi kimi

442 Həqiqətin praqmatik konsepsiyası

- Səsvərmə ilə qəbul edilmiş biliyi
 Müşahidə vasitəsi ilə təsdiqlənən biliyi
 məntiqi cəhətdən ziddiyyətsiz biliyi
 İnsana fayda gətirən biliyi həqiqət hesab edir
 Eksperimental olaraq yoxlanmış biliyi

443 Həqiqət Koherent nəzəriyyəyə görə həqiqət

- Biliyin daha ümumi bilik sistemi ilə ziddiyyətsizliyidir
 Xüsusi biliyin daha ümumi biliklə əlaqələndirilməsidir
 Daha ümumi bilikdən məntiqi nəticə kimi alınan bilikdir
 Daxilən ziddiyyətsiz bilikdir
 Biliyin öz tərkib hissələri üzrə diferensiasiya edilməsidir

444 Həqiqətin korrespondent (uyğunluq) nəzəriyyəsi

- Marksa məxsusdur
 Demokritə
 Parmenidə
 Aristotelə
 Dekarta

445 Həqiqətin meyarı

- Ümumi razılaşmalardır
 Alimlərin nüfuzlu rəyidir
 Onun isbatıdır
 İnsanların praktik fəaliyyətidir
 İnsanın intuisiyasıdır

446 Biliyin sübut edilməsinin əsas üsulları

- Bunların heç biri deyil
 Mütəxəssislərin fikirlərinə müraciət etməkdir
 Ona əyani forma verməkdir
 Eksperimental təsdiq və məntiqi əsaslandırma
 Səsvərmədir

447 Həqiqətin sübut edilməsi

- mövcud nəzəriyyələr çərçivəsində təkzib olunmazlığı deməkdir
 Onun cəlbədiciyi
 Onun faydalılığının üzə çıxması
 Həqiqətlə onun obyekt arasında uyğunluğun aşkarlanması
 əksəriyyətin onunla razılaşması

448 Konkret həqiqət

- dəqiq verilmiş şərtlər daxilində konkret əşyalar haqqında bilikdir
 təsərrüfatlı təsvirdir
 əyani həqiqətdir
 obyekt və onun dərk edilmə sərhədləri müəyyənləşmiş həqiqətdir
 ətraflı təsvirdir

449 Əbədi həqiqət

- nəsillərin təcrübəsi ilə təsdiqlənir
- zamanın dönməzliyi ilə şərtlənir
- heç vaxt dəyişməyəcək
- idrak obyektində dəyişməz olana uyğundur
- dəyişilməz nöqtəyi-nəzərdir

450 Nisbi həqiqət

- Zamanca dəyişilən fikirdir
- İnsanın keçici maraqları ilə şərtlənən bilikdir
- Ehtimali hökmdür
- Natamam və qeyri-dəqiq bilikdir
- Mümkün olan həqiqətdir

451 Mütləq həqiqət

- rədd edilməz fikirdir
- təkzibolunmaz hökmdür
- qeyri-məhdud həqiqətdir
- bitkin və dəqiq bilikdir
- qəti hökmdür

452 Obyektiv həqiqət

- ətraf aləmlə şərtlənir
- Dərk edən şəxsin orqanizmi ilə şərtlənir
- Dərk edən insanın maddi maraqları ilə şərtlənir
- İdrak obyektinə şərtlənir
- Xarici (kənar) amillərlə şərtlənir

453 Yanılma

- bilərəkdən formalaşdırılan səhv nöqtəyi-nəzər
- əlverişli olmayan yanaşmadır
- əsaslandırılmamış mühakimədir
- İdrak obyektinə uyğun gəlməyən mühakimədir
- yad fikirdir

454 Təfəkkürün empirik fakt olmadıqda belə həqiqəti dərk etmək qabiliyyəti

- Intellektdir
- Dərrakədir
- Ağıldır
- Məntiqdir
- Intuisiyadır

455 Həqiqət

- Zamanın müqəddəsləşdirdiyi ənənədir
- Avtoritetin fikridir
- Hamının razılaşdığı mühakimədir
- İdrak obyektinə uyğun gələn mühakimədir
- Dalanın sonundakı işıqdır

456 T. Kun paradıqma anlayışını necə izah edir?

- “Paradıqma elmin qarşısında duran problemlərə müəyyən baxış və reaksiya üsuludur”
- “Paradıqma ziddiyyətsiz nəzəriyyələr məntiqidir”
- “Paradıqma - gerçəliyin ən mühüm əlamətlərini ifadə edən anlayışlar sistemidir”

- "Paradiqma - ən önəmli fəlsəfi kateqoriyadır"
- "Paradiqma sosial reallığın inqilabi şəkildə dəyişdirilməsidir"

457 XX əsr şəraitində marksizmin praktiki şərhinin bütövlükdə utopik olmasının əsas səbəbi nə idi?

- ziddiyyətsiz nəzəriyyələr məntiqinin tətbiqi
- marksizm praktikası heç də utopik deyildi
- sosial reallığın inqilabi şəkildə dəyişdirilməsi
- sosial bərabərsizlik
- əmtəə-pul münasibətlərinin pozitiv potensialının düzgün qiymətləndirilməməsi

458 Qərb sosiologiyasında bu gün müasir sosial reallığı bu və ya digər dərəcədə izah edən Kommunikativ hərəkətlər nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- E Giddens
- QZimmel
- NLuman
- YHabermas
- M Veber

459 Qərb sosiologiyasında bu gün müasir sosial reallığı bu və ya digər dərəcədə izah edən Sosial sistemlər nəzəriyyəsi nin müəllifi kimdir?

- T. Parsons
- M .Veber
- E.Dürkheym
- N.Luman
- Q.Zimmel

460 Paradiqma anlayışını elmə hansı filosof gətirib?

- Hegel
- Aristotel
- Kun
- Kant
- Paton

461 Paradiqma sözü yunancadan tərcümədə nə deməkdir?

- nümunə
- təlim
- nəzəriyyə
- idrak
- təcrübə

462 Subyektlə obyektin dixotomiyası nəyin hesabına aradan qaldırılır?

- işlək qanunların
- hüquqi qanunların
- insanın fəaliyyətinin
- təbiət qanunlarının
- subyektin şəxsi təcrübəsinin

463 Materiyanın ali hərəkət forması kimi ən mürəkkəb idrak obyektini hansıdır?

- fəlsəfə
- siyasət
- təbiət
- cəmiyyət

din

464 Qərb sosiologiyasında bu gün müasir sosial reallığı bu və ya digər dərəcədə izah edən sosial mobillik və ya inteqral sosiologiya nəzəriyyəsi nin müəllifi kimdir?

- E Giddens
 NLuman
 EDürkheym
 P Sorokin
 QZimmel

465 Sosial idrakın ontoloji tərəfi dedikdə nə başa düşülür?

- Sosial idrakın ontoloji tərəfi bütövlükdə fəlsəfənin inkişaf qanunauyğunluqlarını və tendensiyalarını izah edir
 Sosial idrakın ontoloji tərəfi təbiətin varlığını, onun inkişafının qanunauyğunluqlarını və tendensiyalarını izah edir
 Sosial idrakın ontoloji tərəfi sosial fəlsəfənin inkişaf qanunauyğunluqlarını və tendensiyalarını izah edir
 Sosial idrakın ontoloji tərəfi cəmiyyətin varlığını, onun inkişafının qanunauyğunluqlarını və tendensiyalarını izah edir
 Sosial idrakın ontoloji tərəfi insan şəxsiyyətini, onun inkişafının qanunauyğunluqlarını və tendensiyalarını izah edir

466 Sosial idrakın aksioloji tərəfi dedikdə nə başa düşülür?

- sosial idrakın təbiəti
 sosial idrakda ictimai praktikanın rolu
 subyektin şəxsi təcrübəsi
 qiymətli yanaşma
 ictimai təzahürlərin idrakı

467 Cəmiyyətin obyektiv qanunlarını qəbul etməyən filosoflar aşağıdakılardan hansılardır?

- V.Arşinov və APançenko
 Ş.Monteskyö və PÇaadayev
 F.Bekon və RDekart
 V.Vindelband və Q.Rikkert
 K.Marks və FEngels

468 Cəmiyyətin və insan fəaliyyətinin varlığının əsası kimi mütləq ideya faktorunu hansı filosof irəli sürmüşdür?

- Platon
 ŞMonteskyö
 Feyerbax
 Hegel
 EFromm

469 Cəmiyyətin və insan fəaliyyətinin varlığının əsası kimi ilahi niyyət faktorunu hansı filosof irəli sürmüşdür?

- Akvinalı Foma
 P.Çaadayev
 E.Fromm
 Müqəddəs Avqustin
 Hegel

470 Cəmiyyətin və insan fəaliyyətinin varlığının əsası kimi sosial xarakter faktorunu hansı filosof irəli sürmüşdür?

- Platon

- Aristotel
- Hegel
- E.Fromm
- ŞMonteskyö

471 Cəmiyyətin və insan fəaliyyətinin varlığının əsası kimi ədalətlik ideyası faktorunu hansı filosof irəli sürmüşdür?

- EFromm
- Hegel
- Müqəddəs Avqustin
- Platon
- Kant

472 Qərb sosiologiyasında bu gün müasir sosial reallığı bu və ya digər dərəcədə izah edən Strukturasiya nəzəriyyəsi nin müəllifi kimdir?

- M Veber
- NLuman
- EDürkheym
- E Giddens
- QZimmel

473 Sosial idrakın subyektindən danışarkən hansı amil nəzərə alınmalıdır?

- şüurluluq faktoru
- insanın fərd olması
- obyektivlik faktoru
- şəxsiyyət faktoru
- intellekt

474 Qərb sosiologiyasında bu gün müasir sosial reallığı bu və ya digər dərəcədə izah edən özüreferent sistemlər nəzəriyyəsi nin müəllifi kimdir?

- P Sorokin
- QZimmel
- E.Dürkheym
- N.Luman
- M Veber

475 Sosial gerçəklik dedikdə nə başa düşülür?

- sosial təsisatlar
- təbiət
- bütün aləm
- cəmiyyət
- elm

476 Aşağıdakılardan hansı sosial idrakın subyektidir?

- sosial gerçəklik
- qrup
- insanların maraqları:
- insan
- cəmiyyət

477 Hermenvtikanın mahiyyəti nədir?

- “Adlandırmaq”, “təsvir etmək”

- "İzah etmək", "mənalandırmaq"
- "Təsdiq etmək", "vurğulamaq"
- "İnkar etmək", "rədd etmək"
- "Göstərmək", "işarə etmək"

478 Sosial idrakın obyektı ilə bağlı çətinliklərin əsas səbəbi nədir?

- insasların mədəni cəhətdən geri qalması
- təbiətin açılmamış sirləri
- cəmiyyətin çoxtərəfliliyi və müxtəlif keyfiyyətliliyi
- ictimai şüurun formaları
- cəmiyyətin dərkinin qeyri-mümkün olması

479 Sosial idrakın spesifikası nədədir?

- burada obyekt rolunda cəmiyyət çıxış edir
- burada obyekt rolunda idrak subyektlərinin özlərinin fəaliyyəti çıxış edir
- burada obyekt rolunda insanın təfəkkürü çıxış edir
- heç bir spesifikası yoxdur, adi idrakdır
- burada obyekt rolunda bütün aləm çıxış edir

480 Sosial idrakın obyektı dedikdə nə başa düşülür?

- insanın dərki
- cəmiyyətin dərki
- bütün aləmin dərki
- fəlsəfənin dərki
- təbiətin dərki

481 Pozitivizmə qarşı reaksiya ilk növbədə Qərbin sosial və humanitar elmlərində hansı cərəyanlarının yayılmasında özünü biruzə verdi?

- Industrializm və postindustrializm
- Postbihevizizm və postpozitivizm
- Bihevizizm və hermenevtika
- Neokantçılıq və neoplatonizm
- Rassionalizm və sensualizm

482 Pozitivist metodologiyasının təsdiqlənməsində Qərbin sosial elmində geniş vüsət almış hansı hadisə mühüm rol oynadı?

- Antiqlobalizm hərəkatı
- "Bihevizist" və ya "bihevizial" inqilab
- Sinergetik yanaşma
- Elmi-texniki tərəqqi
- Qlobalistika

483 Dəqiq elmlərin metodologiyası və metodlarından istifadə edərək, sosial elmləri təbiətsünaslığın nümunəsi əsasında yenidən qurmağa çağıran cərəyan hansıdır?

- Sinergetika
- Pozitivizm
- Neokantçılıq
- Ekzistensializm
- Rassionalizm

484 86-ci ildə özünün məşhur çıxışında humanitar və təbii elmlərin hüquqlarını praktiki olaraq bərabərləşdirən alim kimdir?

- V.Vindelband
- H.Helmholts
- J.Lametri
- T .Hobbs
- V.Diltey

485 Humanitar elmlərin nəzəri-idraki müstəqilliyini qəti müdafiə edən, amma bununla yanaşı, təbii elmlərin humanitar elmlər üçün nümunə kəsb etdiyini söyləyən məşhur alman tədqiqatçısı kimdir?

- J.Lametri
- V.Diltey
- V.Vindelband
- R.Dekart
- T. Hobbs

486 Hansı cərəyanın nümayəndələri elmi həm təbii, həm də sosial aləmin sirlərinin qarısını açma bilən bir qüvvə kimi qiymətləndirirdilər?

- Aqnostiklər
- Sensualistlər
- Marksistlər
- Neokantçılar
- Rasionalistlər

487 İnsanın maşın kimi səciyyələndirildiyi Leviatan əsərinin müəllifi hansı filosofdur?

- V.Vindelband
- V.Diltey
- T. Hobbs
- J.Lametri
- R.Dekart

488 Sosiallıq anlayışına olan əsas yanaşmaları təhlil edərək, özünün hadisəli yanaşma adlandırdığı mövqeyini təklif edən filosof hansıdır?

- K.Tsiolkovski
- Y.Reznik
- K Marks
- İ .Kant
- V.Vindelband

489 Elmin inkişafının hansı mərhələsi metodoloji plüralizm dövrü kimi nəzərdən keçirilir?

- Klassik mərhələ
- Qeyri-klassik mərhələ
- Postmodernist mərhələ
- Neopozitivist mərhələ
- Postneoklassik mərhələ

490 Hansı idrakın məzmununda həqiqi biliklər ilə dəyərlər - mənalar məqamı və subyektivlik üzvi surətdə birləşir?

- Rasional idrakın
- Sosial idrakın
- Elmi idrakın
- Adi gündəlik idrakın
- Hissi idrakın

491 Cəmiyyətdə heç bir obyektiv qanun yoxdur və ola da bilməz, çünki buradakı bütün hadisələr fərdi, təkrarolunmaz xarakter daşıyır fikri hansı filosoflara məxsusdur?

- Sokrata və Demokritə
- V.Vindelband və QRikkertə
- K. Marks və F Engelsə
- Kant və Hegelə
- Platona və Aristotelə

492 V.Vindelband və QRikkert hansı filosofun davamçılarıdır?

- Sokratın
- Kantın
- Hegelin
- Feyerbaxın
- Aristotelin

493 Neokantçılar ruh haqqında elmlər də ruh deyərkən nəyi nəzərdə tuturdular?

- Şüuru
- Mədəniyyətlə bağlı hər şeyi
- Psixikanı
- İnsanla bağlı hər şeyi
- Elə ruhu

494 Hansı məktəbin nümayəndələri elmi idrakı təbiət haqqında elmlər (die Natwissenschaften) və ruh haqqında elmlər (die Geisteswissenschaften) deyə iki sahəyə bölürdülər?

- Rəssionalistlər
- Neokantçılar
- Sensualistlər
- Ekzistensialistlər
- Neopozitivistlər

495 Elmlərin təbiət haqqında (təbiətşünaslıq– scienc və insan, cəmiyyət, mədəniyyət haqqında (humanitar elmlər–humanities) kimi bölgüsü hansı dövrdə gerçəkləşdi?

- XVIII əsrin sonlarında
- XVII əsrin ortalarında
- XX əsrin ikinci yarısında
- XX əsrin əvvəllərində
- XIX əsrin sonlarında

496 Hazırda yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi şəraitində hansı reallıq global miqyas alır?

- panteist reallıq
- heç biri
- subyektiv reallıq
- obyektiv reallıq
- sosial reallıq

497 Kompüter texnologiyaları insanın inkişafında hansı problemləri yaradır?

- insanın daxili aləminin formalaşmasında tədrisin rolunun azalmasına səbəb olur
- insanın daxili aləminin formalaşmasında konkret sosial reallığın rolunun azalmasına səbəb olur
- əksinə, insanı daha da mükəmməlləşdirir
- insanın daxili aləminin formalaşmasında ailə tərbiyəsinin rolunun azalmasına səbəb olur
- insanın daxili aləminin formalaşmasında virtual reallığın rolunun azalmasına səbəb olur

498 Fəlsəfənin özünəməxsusluğu nədən ibarətdir?

- fəlsəfə konkret elmi məlumatlara əsaslanır
- fəlsəfə məntiqi-nəzəri yolla özünün müddəa və prinsiplərini əsaslandırır
- fəlsəfə öz prinsip və nəticələrini bəyan edir
- fəlsəfə həqiqət və yanlışlığın nisbətini müəyyən edir
- fəlsəfə dünyanın mənəvi mənimsəmə üsulunu bildirir

499 Mənəviyyatın qiymətləndirici – imperativ funksiyasının mahiyyəti nədən ibarətdir?

- ictimai həyatın hər bir təzahürünün “ xeyir” və “şər”baxımından qiymətləndirilməsi
- insan və cəmiyyətin inkişafının ən insanpərvər və perspektiv yollarının axtarışı
- mənəvi qayda, norma və prinsiplərin insan əxlaqının digər formaları ilə qarşılıqlı əlaqəsi
- mənəvi əxlaqın dəyərləndirmə, norma və qaydalarının formalaşması
- insan davranışının tənziyyətə və fərdin davranışının özünütənziyyətə üsulu

500 Mənəviyyatın mövcudluğu və inkişafının subyektə hansı təsisatdır?

- cəmiyyətdə belə bir təsisat yoxdur
- ayrı-ayrı şəxsiyyət
- siyasi partiya və təşkilatlar
- dövlət təşkilatları və müəssisələri
- istehsalat kollektivləri

501 Dinin yaranması və mövcudolmasının başlıca psixoloji səbəbi

- insanın mənfi emosiya və sarsıntılardan yaxa qurtarmaq istəyi
- xəşmət həyatının ideoloji əsaslandırılmasının axtarışı
- siyasi ziddiyyətlərin ləğvi
- sosial ədalətsizlikdən yaxa qurtarmaq
- istehsal-təsərrüfatçılıq sahəsinin geriliyinin aradan götürülməsi

502 Fantaziya və xəyal hansı üçün daha səciyyəvidir?

- insan əməyi
- insan mənəviyyatı
- dünyanın mənimsəməsi üsulu kimi incəsənət
- istehsalat-təsərrüfatçılıq fəaliyyəti
- dünyanın mənimsəməsi üsulu kimi elm

503 Elm nəyin informasiya bazasından birini təşkil edir?

- dünyagörüşün
- hüququn
- incəsənətin
- psixologiyanın
- iqtisadiyyatın

504 Elmin proqnostik funksiyasının artmasının səbəbi nədir?

- siyasət, iqtisadiyyatın, elmin inkişaf templərinin artması
- elmin maddi və mənəvi amilləri
- müasir global problemlərin bəşəriyyət üçün yaratdığı təhlükə
- insanın şüurlu varlıq kimi özünəməxsusluğu
- iqtisadiyyat və istehsalın artması

505 Anlayış, kateqoriya və qanunlar şəklində dünyanı nə əks etdirir?

- elm, elmi yaradıcılıq

- hisslər emosiyalar
- insanın təxəyyülü, onun fantaziyası,
- fərziyyə, intuisiya
- istehsal, insan əməyi

506 Mənəvi dəyələrdə nə ifadə olunur?

- şüurun məhsulu olan fantaziya
- ancaq bir qrup insan yarada biləcək bir şey
- ancaq insan zəkasına tabe olan
- maddi-əşyavi aləm
- insanın ictimai təbiəti, onun mövcud olma şəraiti

507 Mənəvi istehsal struktur etibarilə hansı növlərdən ibarətdir?

- elmi, estetik, dini
- psixoloji , fəlsəfi, mənəvi
- mənəvi, iqtisadi
- tərbiyəvi, maarifpərvər
- hüquqi, iqtisadi

508 Mənəvi tələbatlar maddi tələbatardan nə ilə fərqlənir?

- insan onlara fəvqəltəbii nurlanma ilə malik olmuşdur
- insan onlara təsadüf nəticəsində malik olmuşdur
- insan onlara əmək prosesində malik olmuşdur
- insan onlara təlqin nəticəsində olmuşdur
- insan onları anadangəlmə əldə etməmişdir

509 Mənəvi tələbatın ödənilməsi nəyin strukturuna aiddir?

- cəmiyyətin bütün tələbatların
- cəmiyyətin mənəvi həyatının
- istehsalat-təsərrüfatçılıq fəaliyyətinin
- sosial sistemin və münasibətlərin
- siyasi sistem və münasibətlərin

510 M.Veberin fikrincə vətəndaş cəmiyyətinin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- siyasətin, iqtisadiyyatın və mədəniyyətin qovuşmasında
- hakimiyyət, cəmiyyət və insanın optimal şəkildə uyğunlaşması
- iqtisadi inkişafın strategiyasının müəyyənləşdirilməsində
- dövlət və şəxsiyyətin funksiyalarının bölünməsində
- maddi və mənəvi amillərin birləşməsində

511 Siyasi rejim olan demokratiyanın səbəb və nəticəsi nədir?

- geniş insan kütləsinin psixoloji durumu
- Cəmiyyətdə iqtisadi və təsərrüfatçılıq fəaliyyəti
- vətəndaş cəmiyyəti və hüququ dövlət
- tərbiyyə və maarifçilik fəaliyyəti
- sosial birliyin üzvü olan fərdin özünüdərk

512 Hakim rejim tərəfindən qəbul etdirilən rəsmi ideologiyanın hökmranlığı hansı siyasi rejimin xüsusiyyətidir

- plutokratiya
- totalitarizm
- avtoritarizm

- demokratiya
- timokratiya

513 Ərazi vahidlərinin separatizmə meyilliliyini dövlət quruluşunun hansı forması azaldır?

- avtokratiya
- unitar dövlət
- konfederasiya
- monarxiya
- federasiya

514 Sosial baxımdan təhlükəli konfliktlərin qarşısının alınması və aradan götürülməsi hansı ictimai institutun vəzifəsinə aid edilir?

- qeyri-dövlət birliklərin və assosiasiyaların
- aparıcı siyasi partiyanın
- dövlətin
- bütün cəmiyyətin
- ictimai təşkilat və siyasi partiyaların

515 Legitim zor tətbiq etməklə birinin digəri üzərində hökmranlığını kim dövlət kimi qiymətləndirir?

- MVeber
- Kmarks
- HHegel
- Platon
- NMakiavelli

516 FEngelsin fikrincə dövlətin əsas əlamətləri hansılardır?

- iqtisadiyyatın, elmin, mədəniyyətin mövcudluğu
- hakimiyyət aparatının, ərazinin və vergilərin mövcud olması
- maddi və mənəvi dəyərlərə malik olma
- iqtisadi,siyasi və mənəvi mədəniyyətin formalaşmış halı
- istehsal, sosial və ideoloji münasibətlər sisteminin qurulması

517 Burjua –liberalist ideologiyasının tənqidçiləri sırasında kim islahatçılığın tərəfdarı olmuşdur?

- K.Marks
- E.Berk
- S. Hantinqton
- Bakunin
- F.Engels

518 Burjua liberalizminin tənqidçisi kimdir?

- N. Makiavelli, J-J Russo,ŞMonteskye
- EBerk,KMarks,FEngels
- Herder,Hegel, Feyerbax
- L.Uayt,OKont, QTarel
- T.Kun,MVeber, İ Lakatoş

519 İnsan hüquqları haqqında ümumi bəyannamə (0 dekabr 98 il) nəyin əsasını təşkil edir?

- Cəmiyyətin inkişafının dövlət proqramının
- Liberal-demokratik ideologiyanın
- Cəmiyyətin inkişafının maddi şərtlərinin
- Ekoloji hərəkətin
- Yeni iqtisadi proqramların işlənməsinin

520 Siyasi şüur nəyin əsasını təşkil edir?

- Millət və xalqların mənəvi mədəniyyətinin
- Dövlət, siyasi partiya və təşkilatların ideoloji həyatının
- Müxtəlif ictimai qrup və təsisatların sosial statusunun
- İctimai həyatın maddi münasibətlərin
- Sınıf, sosial qrup və ayrı-ayrı şəxslərin siyasi davranışının

521 Siyasi həyata mənəvi mədəniyyətin təsir etmə amillərindən biri nədir?

- əmək tərbiyəsi
- Maarifçilik fəaliyyətinin tərbiyə fəaliyyəti üzərində prioriteti
- ayrı-ayrı fərdlərin sosiallaşması və formalaşması
- İqtisadi mədəniyyətin formalaşması
- Mənəvi və sosial sferaların qarşılıqlı təsiri

522 Ancaq legitimliyi təqdirdə siyasi hakimiyyətin sabit olması haqqında fikir kimə məxsusdur?

- K.Marks
- S.Lipset
- O.Kont
- M.Veber
- L.Uayt

523 Siyasi fəlsəfənin ən mühüm problemi hansıdır?

- Siyasi ideologiyanın olmaması
- Hakimiyyət problemi
- İnsanın tələbatları ilə bağlı olan problem
- əmək münasibətlərinin uzlaşdırılmaması
- Maddi və ideal arasında ziddiyyət

524 Sitayişin təyinatı nədən ibarətdir?

- simvolik hərəkətlər vasitəsilə təxəyyül edilən yaxud real mövcud olan
- obyektlərə təsir etmə cəhdi
- xüsusi mənəvi ab-havanın formalaşması
- dindarların birləşməsi, dini ideologiyanın yaranması
- insanların dini şüurunun formalaşması və inkişafı

525 İncəsənət əsərlərinin təyinatı nədən ibarətdir?

- psixoloji tarazlıq
- estetik həzzalma
- elmi müəyyənlik
- sosial ədalət
- maddi müstəqillik

526 İnsanın sosiallaşmasını nə təmin edir?

- insanda iqtisadi mədəniyyətin formalaşması
- insanda mənəvi mədəniyyətin formalaşması
- təxəyyülün inkişafı
- insanda elmi yaradıcılığa qabiliyyətin formalaşması
- insanda siyasi, estetik xüsusiyyətlərin formalaşması

527 Tarixi materializmə əsasən siyasətin mahiyyəti nədə ifadə olunur?

- iqtisadiyyat və sosial sferanın vəhdəti

- iqtisadi baris üzərində üstqurum
- iqtisadi-təsərrüfatçılıq fəaliyyətində vergi tutulmasının prioriteti
- tərbiyyə və maarifçiliyin eyniləşdirilməsi
- əməyə tələbatın mütləqləşdirilməsi

528 Bir sinfin digərini istismar etmə məşını kimi dövləti səciyyələndirən kimdir?

- A.Toynbi
- Hegel
- KMarks və Fengels
- T.Hobbs
- B.Spinoza

529 Elmin özünəməxsusluğu nədə özünü bildirir?

- Mənəvi fəallıq kimi təzahür etməsində
- Cəmiyyətin təsvir və izah edilməsində
- Təbiətin təsvir və izah edilməsində
- Həm biliklər sistemi, həm də sabit sosial institut kimi çıxış etməsində
- İnsanın təsvir və izah edilməsində

530 Vətəndaş cəmiyyəti ideyasını kim ilk dəfə olaraq irəli sürmüşdür?

- KMarks
- CLokk
- Platon
- Siseron
- ŞMonteskye

531 Mərkəz və əyalət arasında qanunvericilik hakimiyyətinin bölüşdürülməsi hansı ictimai - siyasi səciyyə daşıyan nəzəri məsələni ifadə edir?

- Siyasi sistem
- Mərkəzlilik
- İnziбатçılıq
- Dövlət quruluşu
- Siyasi rejim

532 Asiya istehsal üsulu problemini kim işləyib hazırlamışdı?

- Platon
- Russo
- Makiavelli
- Marks
- Hegel

533 Siyasi şüurun səviyyələri hansılardır?

- Mədəni, humanitar
- Neytral, konformist
- Aksioloji, praksiooloji
- Adi-gündəlik, nəzəri
- Spesifik, müəyyənedici

534 Cəmiyyətin siyasi həyatı nəyin əsasında qurulur?

- müxtəlif təşkilat və təşkilatların əlaqələri əsasında
- İnsanların maddi fəaliyyəti əsasında
- Ayrı-ayrı fərdlərin yaradıcılığı əsasında

- müxtəlif sosial qüvvələrin siyasi fəaliyyəti əsasında
 əxlaq mədəniyyəti əsasında

535 Dini təşkil edən əsas elementlər hansılardır

- Dini hafizə, dini əhval-ruhiyyə, dini qavrayış
 Dini etika, dini estetikə, dini hüquq
 Dini idrak, dini fəaliyyət, dini təqlidmə
 Dini şüur, dini pərəstiş, dini təşkilatlar
 Dini rəssionallıq, dini empirizm, dini relyativizm

536 Estetikliyin yaranmasının obyektiv əsası nədə təzahür edir

- Qanunçuluq, elmlilik, pragmatiklik
 Rəssionallıq, praktiklik,
 Sabitlik, varislik, ardıcillıq
 Ölçü, harmoniya, simmetriya, tamlıq
 Məhsuldarlıq, maddilik, mənəvilik

537 İncəsənətin əsas funksiyası hansıdır

- Memorial
 Tərbiyəvi
 İdrakı
 Estetik
 Aksioloji

538 Elmi dünyagörüşü hansı cəhətlərə malikdir

- Təqlidilik, mütənasiblik
 Tələbatlara uyğunluq, ardıcillıq
 Sabitlik, dayanıqlılıq, varislik
 Obyektivlik, sistemlilik, məntiqilik
 Mənəvilik, qlobal səciyyə daşması

539 Elmin əsas aparıcı funksiyası hansıdır

- dünya görüşü
 proqnostik
 əməli-praktiki
 izahedici
 sosial yaddaş

540 Struktur baxımından mənəvi istehsalın hansı əsas növləri fərqləndirilir

- Hüquqi, texniki, psixoloji
 Ekoloji, fizioloji
 Sosial ,siyasi
 Elmi, estetik, dini
 Rəssional, irrəssional, empirik

541 Cəmiyyətin mənəvi həyatının strukturunu təşkil edən əsas ünsürlər

- İctimai rəy, ictimai sorğu
 Təxəyyül, hafizə
 İnsan beyini, şüur
 Mənəvi tələbat, mənəvi dəyərlər, mənəvi tələbatın ödənilməsi
 Intuisiya, fərziyyə

542 Siyasi fenomen olaraq demokratiya harada yaranmışdır

- Qədim Roma
- Qədim Çin
- Qədim Babilistan
- Qədim Yunanıstan
- Qədim Misir

543 Əsas siyasi rejim növlərinin adlarını göstərin

- Monarxiya, teokratiya
- Totalitarizm, avtoritarizm, liberalizm, demokratiya
- Plutokratiya, timokratiya
- Oxlokratiya, sentrizm
- Faşizm, kommunizm

544 Siyasi rejim adı altında nə başa düşülür

- Dövlət hakimiyyətinin siyasi partiyalarla vəhdət təşkil etməsi
- Siyasi sistemin üsürü olan siyasi partiyaların inkişafı
- Dövlət hakimiyyətinin həyata keçirilməsinin üsul və vasitələrinin məcmusu
- Siyasi sistemin fəaliyyət göstərməsi mexanizmi
- Siyasi sistemin üsürləri arasındakı əlaqələr

545 Xalqın hakimiyyətə sahib çıxması hansı idarəetmə üsulu ilə bağlıdır

- oxlokratiya
- respublika
- plutokratiya
- avtokratiya
- timokratiya

546 Monarxiya idarəetmə forması olaraq nəyi bildirir

- Bir qrup siyasi həmfikirələrin hökmranlığını
- Hakim sülaləni təmsil edən bir şəxsin əlində cəmləşdirilmiş hakimiyyəti
- Yüksək intellektə malik olan şəxslərin kollektiv idarəçiliyini
- Hərbi və mülki şəxslərin birgə hakimiyyətini
- Ayrı-ayrı siniflərin nümayəndələrinin hakimiyyəti həyata keçirməsini

547 Cəmiyyətin siyasi sisteminin əsas və aparıcı rol oynayan üsürü nədir

- Kolektiv
- Dövlət
- Siyasi partiya
- İctimai-siyasi hərəkət
- Bəşər övladı

548 Cəmiyyətin siyasi sisteminin əsas tərkib hissələri

- Ayrı-ayrı insanlar və qruplar
- Dövlət, siyasi partiyalar, digər ictimai və siyasi qurumlar
- Millətlər, etnik qruplar
- İctimai təbəqələr silklər
- Siniflər, sosial qruplar

549 Müasir cəmiyyətin siyasi həyatında əsas ideoloji istiqamətlər

- Siyasi idealizm, plyuralizm

- Mühafizəkarlıq, radikalizm, liberal-demokratizm
- Marksizm, maoizm, sosializm
- Mərkəzçilik, kosmopolitizm
- Mərkəzçilik, anarxizm

550 Siyasəti səciyyələndirən cəhətləri göstərin

- Optimizm, obyektivizm, pragmatizm
- Universallıq, ümumilik, hər bir ictimai sahəyə təsir etmək
- Ardıcılıq, davamlılıq
- Mütənasiblik, mənəvilik
- Determinlik, relyativizm

551 Siyasət mahiyyət etibarilə nədir

- Maddi dəyərlərin istehsalının təzahürüdür
- Cəmiyyətin müxtəlif sahələrinin tənzim edilməsi və idarə olunmasıdır
- Ayrı-ayrı məsələlərin təcrübədən keçirilməsidir
- Yaradıcılığın inkişafı üçün səy göstərilməsidir
- Müxtəlif əlaqələr və münasibətlərin inkişafı üçün xidmət göstərilməsidir

552 Mədəniyyətdə novatorluq

- ideoloji funksiya yerinə yetirir
- elmin inkişafından asılıdır
- mühafizəkarlığa gətirib çıxarır
- mədəniyyətin fasiləsizliyini təmin edir
- mədəniyyətin inkişafını şərtləndirir

553 Mədəniyyətin fasiləsizliyi

- sosial tərəqiyyə istinad edir
- yaşayış uğrunda mübarizə ilə şərtlənir
- irsiyyətlə bağlıdır
- varislik əlaqələri ilə şərtlənir
- elmi tərəqqisindən irəli gəlir

554 Mədəniyyətdə varislik

- bunlardan heç biri deyildir
- üzvi aləmin qanunlarına tabedir
- bioloji xarakter daşıyır
- sosial məzmun daşıyır
- irsiyyətdən irəli gəlir

555 Varislik əlaqələrini yaradan

- bunların heç biridir
- iqtisadi tərəqqidir
- maddi istehsalıdır
- ənənələr, tərbiyə və təhsil sistemidir
- siyasi təsisatlardır

556 Mədəniyyətdə ənənələr

- inqilabi dəyişikliklər tələb edir
- yeniliklərin mənimsənilməsinə yol açır
- tərəqqini şərtləndirən amildir
- onun fasiləsizliyini təmin edir

- mühafizəkarlığın əleyhinədir

557 Mədəniyyətin sivilizasiyadan fərqi onun

- Bunların hamısıdır
 Texnikanın inkişafına yol açması
 iqtisadi tərəqqini hədəf götürməsi
 insanın daxili aləminə istiqamətlənməsi
 Fəaliyyətçilik prinsiplərini rəhbər tutması

558 Mədəniyyətin son hədəfi insanın

- sosial normaların mənimsənilməsi
 texniki gücünün artması
 maddi rifahın yüksəlməsi
 mənəvi zənginləşməsidir
 nəzəri biliklərinin dərinləşməsi

559 Hərtərəfli inkişaf etmiş harmonik insan yetişdirmək

- Bunlardan hər birinin əsas vəzifəsi idi
 Industrial cəmiyyətin
 Orta əsrlər mədəniyyətinin
 İntibah mədəniyyətinin
 Qədim yunan mədəniyyətinin

560 İnsana münasibətdə mədəniyyət

- bunların hamısıdır
 yalnız insana xas olan keyfiyyətdir
 insan fəaliyyətinin məhsuludur
 insanın inkişaf ölçüsüdür
 insanın mövcudluq məkanıdır

561 Hansı bənddə mədəniyyətin formaları yanlış göstərilmişdir

- Təhsil, din, incəsənət
 ədəbiyyat, rəssamlıq, maldarlıq
 əkinçilik, sənaye, qusçuluq
 Incəsənət, fəlsəfə, əkinçilik
 Təbiət, qalaktika, yer kürəsi

562 Tarixi prosesə formasion yanaşma nəyi iddia edir

- Tarixi proses dalğavari xarakter daşıyır
 Müxtəlif sivilizasiyaları bir-biri ilə müqayisə etmək olmaz
 Tarixi proses dövrü səciyyə daşıyır
 Tarixi proses vahid olub ardıcıl olaraq bir sıra mərhələlərdən keçir
 Tarixin ümumi mənası hər bir xalqın öz taleyini özünün müəyyənləşdirilməsindədir

563 Mədəniyyətin fəlsəfi anlayışı hansıdır

- İnsanın təbiətlə şərtlənən davranış qayda və normaları
 "Birinci təbiət"
 İctimai münasibətlər məcmusu
 İnsan tərəfindən öz inkişafı üçün yaradılmış maddi və mənəvi dəyərlər məcmusu
 Obyekti hakimiyyət olan siyasi münasibətlərin məcmusu

564 Tarixi determinizm prinsipini seçin

- İctimai hadisələrin ancaq azadlıqla əlaqələndirilməsi
- İctimai hadisələrin bir-birini inkar etməsi
- İctimai hadisələrin ardıcılıqla bir-birini şərtləndirməsi
- İctimai hadisələrin ancaq zərurət prinsipindən asılı olması
- İctimai hadisələrin bir- biri ilə eyniləşdirilməsi

565 N.Danilevskinin mədəni-tarixi tipi nə deməkdir

- Cəmiyyətin mədəniyyətin parçalanması ilə müşayiət edən inkişaf mərhələsidir
- İnsanların təbiətlə şərtlənən davranış qaydaları və normalarıdır
- Mədəniyyətin spesifikliyini şərtləndirən mənəvi dəyərlər sistemidir
- Təsərrüfat, siyasi, dini mədəni elementlərə əsaslanan və müəyyən inkişaf mərhələsini yaşayan mədəniyyətdir
- İnsanların dinlə şərtlənən norma və davranış qaydalarıdır

566 İctimai inkişafa formasion yanaşmanın əsası üçün meyar

- hakim dəyərlər, norma və qaydalardır
- maddi nemətlərin istehsal üsuludur
- Bazar münasibətləridir
- Mədəniyyətin tipidir
- Məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsidir

567 Şpenqler sivilizasiyanı necə səciyyələndirir

- Sivilizasiya mədəniyyətin çiçəklənmə dövrüdür
- Sivilizasiya mədəniyyətin inkişafında son mərhələdir
- Sivilizasiya mədəniyyətin yaranma dövrüdür
- Sivilizasiya mədəni ənənə və adətləridir
- Sivilizasiya mədəniyyətin sinonimidir

568 Hansı yanaşmaya görə bəşəriyyətin vahid tarixi yoxdur, yalnız lokal sivilizasiyalar mövcuddur

- Sivilizasiya yanaşma
- Sosioloji yanaşma
- Marksizm
- Formasion yanaşma
- Kulturoloji yanaşma

569 İctimai inkişafın təhlilinə formasion yanaşmanın tərəfdarı kim olmuşdur

- P.Sorokin
- Toynbi
- K.Marks
- N.Danilevski
- O.Şpenqler

570 A.Toynbinin fikrincə, sivilizasiyanın yaranması üçün mühitə qarşı cavab reaksiyası necə olmalıdır

- Zəif olmalıdır
- Özündə inersiya qüvvəsi daşmalıdır
- Mülayim olmalıdır
- Birdəfəlik və kəskin olmalıdır
- Dalğavari olmalıdır

571 Sivilizasiya nəyin yetirməsidir

- Eqosentrik maraqların
- Bunların heç birinin
- Varlığa estetik münasibətin

- Dini dəyərlərin
- Antroposentrik dəyərlərin

572 Aşağıdakılardan hansı sivilizasiya üçün səciyyəvidir

- Fərdiyyətçilik prinsipi
- Bunlardan heç biri
- Irrasionalizm
- Humanizm prinsipi
- Kollektivçilik prinsipi

573 Sivilizasiya ilk dəfə olaraq öz konkret-tarixi təcəssümünü

- Industrial cəmiyyətdə tapdı
- Qədim Hindistanda
- Ərəb xilafətində
- Feodalizmdə
- Qədim Yunanıstanda

574 Sivilizasiyanı tərəqqinin son məqsədi hesab edirdi

- Siseron
- Aristotel
- Fransız maarifçiləri
- İKant
- İngilis materialistləri

575 Sivilizasiya termini ilk dəfə olaraq

- Fransız maarifçilərinin əsərlərində təşəkkül tapmışdır
- Qədim yunanlarda
- Alman klassik fəlsəfəsində
- Empirizmin nümayəndələrinin əsərlərində
- Qədim romalılarda

576 İndustrial cəmiyyət mədəniyyətin başlıca funksiyasını nədə görürdü

- Harmonik inkişaf edən insan yetişdirməkdə
- Mömin insan tərbiyə etməkdə
- Humanizm ideyalarını yaymaqda?
- Effektiv metoda malik ambisiyalı şəxsiyyət yetişdirməkdə
- Məntiqi təfəkkürü inkişaf etdirməkdə

577 Hərtərəfli inkişaf etmiş insan yetişdirməyi hansı dövr mədəniyyətin əsas vəzifəsi hesab edirdi

- Orta əsrlər
- İntibah dövrü
- İndustrializm dövrü
- Postindustrializm
- Antik dövr

578 Din mədəniyyətin əsas məqsədini

- Gözəlliyi qiymətləndirmək bacarığı tərbiyə etməkdə görünür
- Maddi və mənəvi tələbatlar arasında harmoniya yaratmaqda
- Ruhun xilasına inam və etiqad hissi tərbiyə etməkdə
- Kamil insan tərbiyə etməkdə
- Elmlə insan yetişdirməkdə

579 Qədim yunanlar mədəniyyətin ali məqsədini

- Alim yetişdirməkdə
- Ideal vətəndaş yetişdirməkdə görürdülər
- Yüksək peşəkarlığa malik sənətkar yetişdirməkdə
- Allahlara hörmət hissi tərbiyə etməkdə
- Ticarəti və sənəti inkişaf etdirməkdə

580 Siseronun fikrincə mədəniyyət

- Bunların heç biri deyil
- İnsan aqlını tərbiyə edib yetişdirməkdir
- Torpağı şumlamaq sənətdir
- Bədənə qulluq etmək sənətdir
- Dövlət başçısı yetişdirmək sənətdir

581 Mədəniyyət anlayışının bağlı olduğu kultura sözü

- Yunan mənşəlidir
- İngilis mənşəlidir
- Latın mənşəlidir
- Rus mənşəlidir
- Ərəb mənşəlidir

582 Mədəniyyət

- İnkişaf ideyasıdır
- Fərdiyyətçilik deməkdir
- Bunların heç biri deyil
- Fərdi maraqlarla sosial tam arasında harmoniya yaratmaq vasitəsidir
- Siyasi idarəetmə formasıdır

583 Mədəniyyətə aiddir

- Toplanmış təcrübəni qoruyub saxlamağın sosial mexanizmləri
- Bunların hamısı
- Dəyişdirici-yaradıcı fəaliyyəti
- "insaniləşmiş" və ya "ikinci təbiət"
- Maddi istehsal fəaliyyəti

584 İnsanın mövcudluq mühiti kimi mədəniyyətə daxildir

- Bunların heç biri
- Günəş sistemi
- İnsana xas olan bütün fəaliyyət formaları
- "Vəhşi" və ya "birinci təbiət"
- Okeanların təki

585 Mədəniyyət

- Kainatın təkamül qanunlarına tabe olan təbii prosesdir
- Sosial-mənəvi fəaliyyətdir
- Bioloji təkamülün məhsuludur
- Instinktiv fəaliyyətdir
- Maddi istehsalın göstəricisidir

586 Aşağıdakılardan hansı mədəniyyəti səciyyələndirir

- İnsanın mənəvi yaradıcılıq formaları

- Bunların hamısı
- İnsanda insani başlanğıcın inkişaf ölçüsü
- İnsanın maddi-dəyişdirici fəaliyyəti
- Dəyərlərin mövcudluq məkanı

587 Biliyin ilkin səviyyəsini göstərin

- praktiki bilik
- nəzəri bilik
- mücərrəd bilik
- empirik bilik
- aprior bilik

588 Bu təlimin tərəfdarlarına görə, elmi-texniki tərəqqi etik nigilizmin artmasına səbəb olur

- pozitivizm
- stiyentizm
- freydizm
- antistiyentizm
- liberalizm

589 Elmin müəyyən inkişaf mərhələsində elmi tədqiqatın modeli kimi çıxış edən elmi nəzəriyyəni göstərin

- nəzəriyyə
- ideologiya
- təlim
- paradiqma
- doktrina

590 Elmi nəzəriyyənin elementini göstərin

- abstraksiya
- ayrı-ayrı faktlar
- maddi obyektlərin təsviri
- fundamental anlayışlar və prinsiplər
- eksperiment

591 Elmi biliyin öyrənilən obyektin qanunları və mahiyyəti haqqında tam təsəvvürlər verən təşkili formasını göstərin

- problem
- ümumiləşdirmə
- fərziyyə
- nəzəriyyə
- fakt

592 Elmi biliklərin fərqləndirici xüsusiyyətlərindən birini göstərin

- mütləqliyi
- subyektivlik
- həqiqətəbənzərlik
- yoxlanıla bilməsi
- davamlılığı

593 Müasir elmi və texnoloji tərəqqinin xüsusiyyətini göstərin

- sadalananlardan heç biri
- sənayenin avtomatlaşdırılması
- kütləvi məşin istehsalı

- elmi nəzəriyyənin əsasında yeni texnologiyaların inkişafı
- elektrik enerjisindən geniş istifadə

594 Elmi bilikləri ən yüksək mədəni dəyər hesab edir

- neopozitivizm
- volyuntarizm
- antistiyentizm
- stiyentizm
- nigilizm

595 Hansı dövrdə elm ictimai həyatın bütün sahələrinin inkişafını müəyyənləşdirən amilə çevrilir

- orta əsrlərdə
- aqrar cəmiyyətdə
- XYII əsrin ilk elmi inqilabı zamanı
- postsənaye cəmiyyətində
- böyük coğrafi kəşflər dövründə

596 Müasir cəmiyyətin məhsuldar qüvvələrinə daxildir

- sinfi münasibətlər
- bölgü münasibətləri
- kredit təşkilatları
- elmi biliklə
- istehlak münasibətləri

597 Empirik biliklərin həddindən artıq şişirdilməsinə nə deyilir

- stiyentizm
- pozitivizm
- postpozitivizm
- praqmatizm
- antistiyentizm

598 Elmdə problemliliyin mütləqləşdirilməsinə nə deyilir

- stiyentizm
- rasionalizm
- ziddiyyətçilik
- problematizm
- praqmatizm

599 Anlayışlar, qanunlar, nəzəriyyələr hansı sahənin məhsuludur

- fəlsəfənin
- riyaziyyatın
- hüququn
- elmin
- tarixin

600 Hər hansı bir predmet sahəsində sistemləşdirilmiş bilik necə adlanır

- Hipotez
- Konsepsiya
- Təlim
- Nəzəriyyə
- Epistema

601 Təbiət elmlərinin və texniki biliklərin ən yüksək mədəni dəyərə malik olduğunu bəyan edən dünyagörüş hansıdır

- empirizm
- Texnisizm
- Praqmatizm
- Stiyentizm
- Antistiyentizm

602 Elmi idrakın fərqli cəhətlərindən biri hansıdır

- təcrübədə təkzib edilməsi
- metodlardan istifadə etməsi
- həqiqətə can atma
- praktiki əhəmiyyətlik
- təcrübədə təsdiqlənməsi

603 Fəlsəfə ilə elmin düzgün qarşılıqlı nisbətini göstərin

- heç bir variant düzgün deyil
- fəlsəfə elmdir
- fəlsəfə - elmin nəzəriyyəsidir
- fəlsəfə elmin metodologiyası kimi çıxış edir
- fəlsəfə ilə elmin bir-biri ilə əlaqəsi yoxdur

604 Qərb fəlsəfəsinin mədəniyyət sistemində təbiət elmlərinin rolunu mütləqləşdirən cərəyan necə adlanır

- neotomizm
- ekzistensializm
- praqmatizm
- stiyentizm
- pozitivizm

605 Falsifikasiya prinsipinin müəllifini göstərin

- Hantinqton
- Popper
- Lakatos
- Kun
- Vitqenşteyn

606 Elmi paradigmanın əvəz olunması necə adlanır

- elmi praktika
- elmi inqilab
- elmi təkamül
- elmi sensasiya
- elmi fiksiya

607 Elmin metodologiyasında paradigma anlayışını formulə etmiş mütəfəkkir kim olmuşdur

- Hantinqton
- Kun
- Popper
- Lakatos
- Vitqenşteyn

608 T.Kun elmin metodologiyasında hansı anlayışı formulə etmişdi

- model
- paradiqma
- nəzəriyyə
- təlim
- konsepsiya

609 T.Kun hansı konsepsiyanın müəllifi olmuşdur

- elmi inqilabların tarixi
- elmi inqilabların strukturu
- elmi inqilabların xüsusiyyətləri
- elmi inqilabların gedişi
- elmi inqilabların mənşəyi

610 Elmi inqilabların strukturu konsepsiyasının müəllifi kimdir

- Popper
- Hantiqton
- Vitqenşteyn
- Lakatos
- Kun

611 Elmin situasiyaların proqnozlaşdırılması ilə bağlı olan funksiyası necə adlanır

- praktiki
- proqnostik
- praksiooloji
- aksioloji
- humanist

612 Elmin gerçəkliyin dərkini metod və qaydalar sistemini təmsil edən funksiyası hansıdır

- humanist
- aksiomatik
- praksiooloji
- aksioloji
- praktiki

613 Aşağıda göstərilənlərdən hansı elmin funksiyalarına aiddir

- humanist
- izahedici
- aksiomatik
- praksiooloji
- aksioloji

614 Gerçəkliyin sistemləşdirilmiş şəkildə dərkini həyata keçirən mənəvi istehsal növü necə adlanır

- elm
- fəlsəfə
- fizika
- məntiq
- nəzəriyyə

615 Gerçəkliyin qanunauyğun tərəflərinin mücərrəd-məntiqi anlayışlar, kateqoriyalar və s formasında sistemləşdirilmiş şəkildə dərkinə nə deyilir

- elm
- fizika

- fəlsəfə
- məntiq
- nəzəriyyə

616 Mənəvi istehsal sahəsi kimi elmin əsas məhsulu nədir

- anlayışlar, qanunlar, nəzəriyyələr
- həqiqət
- cəmiyyətin məhsuldar qüvvələri
- institutlar və universitetlər
- sosial norma və mədəni nümunələr

617 Problematizm nə deməkdir

- elmdə problemliliyin mütləqləşdirilməsi
- elmi biliyin genezisinin birinci forması
- hər bir bilik sahəsində elmiliyin meyarı
- çətinlik, maneə
- dünyanın dərkənilənliyinin inkar edilməsi

618 Əsil alimi xarakterizə edən nədir

- şöhrətpərəstlik
- həqiqəti qoruma
- dərkətməyə can atma
- elmə məhəbbət
- mücərrəd təfəkkür və yaradıcı təxəyyül qabiliyyəti, peşə bilikləri

619 Biliklər sistemi kimi nəzəriyyənin məntiqi strukturuna nə daxildir

- obyektin element, əlaqə və tərəflərinin qarşılıqlı təsir qanunları
- məntiq qanunları və qaydaları
- prinsiplər, postulatlar, aksiomlar
- əsas anlayışlar və kateqoriyalar
- köhnə və yeni nəzəriyyə

620 Elmi rasionallıq və onun cəmiyyətdə rolu problemi ilə kim məşğul olmuşdu

- sadalananlardan heç biri
- Kant, Fixte, Şelling
- Marks, Engels, Lenin
- Berqson, Qusserl, Veber
- antik filosoflar

621 Elmlə istehsalatın qarşılıqlı təsirlərində XIX əsrdə başlamış mərhələni Marks necə adlandırmışdı

- texnoloji inqilab
- istehsalat inqilabı
- elmi inqilab
- elmin cəmiyyətin bilavasitə məhsuldar qüvvəsinə çevrilməsi prosesi
- istehsalatın elmi qabaqlaması

622 Elmi rasionallığın klassik tipi nə vaxt formalaşmışdı

- antik dövrdə
- XIX əsrin sonu- XX əsrin ortalarında
- XIV-XV əsrlərdə
- XVII-XVIII əsrlərdə
- XX əsrin son rüblüyündə

623 Sosial təsisat kimi elmə nə daxildir

- elmi məktəblər, elmi cərəyanlar, elmi konsepsiyalar
- cəmiyyətin məhsuldar qüvvələri
- universitetlər, institutlar, akademiya
- elm sferasında davranışı təyin edən idarə və sosial normaların məcmusu
- fundamental elmlər, tətbiqi elmlər, ixtisaslaşdırılmış nəzəriyyələr

624 Elmi rasionallığın postqeyri-klassik tipinə səciyyəvi olan nədir

- tədqiqatın subyektindən və onun istifadə etdiyi vasitələrdən mücərrədləşmə
- ekoloji reallıqların araşdırılması
- dünyanın mexaniki mənzərəsinin öyrənilməsi
- özünüinkışafda olan sistemlərin öyrənilməsi
- alimin tədqiqat vasitələrinin araşdırılması

625 Elmin inkişaf yolunda maneəyə çevrilmiş ənənəvi nəzəriyyə və təsəvvürlərin dağıdılması necə adlanır

- stiyentizm
- elmi-texniki tərəqqi
- islahat
- elmi inqilab
- modernləşdirmə

626 Elmin inkişafını bütün sosial problemlərin həllində universal vasitə hesab edən konsepsiya necə adlanır

- rasionalizm
- personalizm
- romantizm
- stiyentizm
- ekzistensializm

627 Elmin texnika ilə vahid bir sistemdə birləşməsi nəticəsində istehsalatın xarakterinin radikal şəkildə dəyişməsi necə adlanır

- sosial
- intellektual inqilab
- kompüter inqilabı
- elmi-texniki inqilab
- texniki-texnoloji inqilab

628 Elmi inqilabların baş verməsi nə ilə əlaqədardır

- yeni elmi kəşflərlə
- elmin yeni təşkili formalarının meydana gəlməsi ilə
- yeni elmi təsisatların meydana gəlməsi ilə
- yeni elmi paradıqmaların meydana gəlməsi ilə
- elmin istehsalatla yeni əlaqələrinin meydana gəlməsi ilə

629 Elmi biliyin aparıcı inkişaf amilinə çevrildiyi sivilizasiya necə adlanır

- qərb
- texnogen
- aqrar
- postsənaye
- sənaye

630 Marksizm maddi nemətlər əldə etmək üçün cəmiyyətin təbiətə təsir vasitələrini necə adlandırır

- elm
- texniki qüvvələr
- iqtisadi qüvvələr
- məhsuldar qüvvələr
- maddi-texniki qüvvələr

631 Stiyentizm nədir

- elmin mədəniyyətin ali mərhələsi kimi qiymətləndirilməsi
- elmin subyekt və obyektə bölgüsü
- dünyagörüş forması
- orta əsr fəlsəfəsində cərəyan
- elmi rasionallığın tipi

632 Aşağıda göstərilənlərdən hansı ictimai şüur formasıdır

- mifoloji
- humanist
- utopik
- elmi
- adi- gündəlik

633 Elm nəyə deyilir

- nəzəriyyəyə
- adi adamların başa düşmədikləri şeylərə
- qəliz mülahizələr məcmusuna
- izahədən həqiqətlər və onların sübut edilməsi sisteminə
- alimlərin imtiyazlarına

634 Aşağıda göstərilənlərdən hansılar elmi rasionallığın tiplərinə aiddir?

- klassik, müasir, humanist
- sonrakı klassik, humanist, qeyri-klassik
- klassik, sonrakı klassik, humanist
- klassik, qeyri-klassik, postqeyri-klassik
- qeyri-klassik, klassik, müasir

635 Nəzəriyyə hansı funksiyaları yerinə yetirir

- dünyagörüşü və proqnostik
- idrak və izahetmə
- tərbiyə və idraki
- izahetmə və qabaqgörmə
- metodoloji və proqnostik

636 Elmi biliyin təşkilinin ali, ən inkişaf etmiş forması kimi tərif nəyə verilir

- akademiya
- konsepsiyaya
- təlimə
- nəzəriyyəyə
- elmi məktəbə

637 Əsaslandırılmış hipotez nəyə çevrilir

- təlimə
- konsepsiyaya
- elmə

- nəzəriyyəyə
 paradiqmaya

638 Yunan dilindən tərcümədə problem sözü hansı mənə daşıyır

- axtarış
 şübhə
 alqoritm
 çətinlik, maneə
 məqsəd

639 Elmi biliyin genezisinin ilkin formasını nə təşkil edir

- anlayış
 nəzəriyyə
 problem
 hipotez
 təxəyyül

640 Aşağıda göstərilənlərdən hansı bu gün elmin ən mühüm inkişaf qanunauyğunluqlarını təşkil edir

- idrak vasitələrinin təkmilləşdirilməsi
 elmin inteqrasiyası
 elmin differensiasiyası
 elmin differensiasiyası və inteqrasiyası
 elmin modernləşdirilməsi

641 Antistiyentizm nədir

- təhsilin rolunun lazımi qədər qiymətləndirilməməsi
 idrak nəzəriyyəsi
 nəzəri biliklərin həddindən artıq şişirdilməsi
 empirik biliklərin həddindən artıq şişirdilməsi
 elmin differensiasiyası

642 İdraki, praktiki-təsirli funksiya aşağıda göstərilənlərdən hansının funksiyalarına aiddir

- incəsənətin
 dünyagörüşün
 mədəniyyətin
 elmin
 əxlaqın

643 Aşağıdakılardan hansı elmi biliyin əsas cəhətlərinə aiddir

- həqiqətin spesifik əsaslandırma üsullarının olması, təsdiqolma, obyektin tədqiq metodunun dərk mətni, edilməsi, verifikasiya olma
 elmi biliyin sistemləşdirilmiş olması, yoxlana bilmə, sübutaytmə, obyektin tədqiq metodunun dərk edilməsi
 nəzərilik, sübutaytmə, yoxlana bilmə, obyektin tədqiq metodunun dərk edilməsi
 elmi biliyin sistemləşdirilmiş olması, həqiqətin spesifik əsaslandırma üsullarının olması, dərk edən subyektin xüsusi hazırlığının olması, obyektin tədqiq metodunun dərk edilməsi
 verifikasiya ola bilən, təkzib oluna bilən, nəzərilik, obyektin tədqiq metodunun dərk edilməsi

644 UBek hansı konsepsiyasının müəllifi olmuşdur

- Kütləvi cəmiyyət
 İnformasiya cəmiyyəti
 istehlak cəmiyyəti
 Risk cəmiyyəti
 bilik cəmiyyəti

645 Davamlı inkişaf konsepsiyası adlı sənəd harada imzalanmışdır

- Londonda
- Berndə
- Parisdə
- Rio-de-Janeyroda
- Romada

646 İnkişafın hədləri əsərində hansı problemlər nəzərdən keçirilmişdir

- mədəni
- ekoloji
- ekzistensial
- qlobal
- əxlaqi

647 Qloballaşmanı sosial reallığa, eləcə də insanlara gələcək təsiri aspektində öyrənən elm hansıdır

- etnoqrafiya
- mədəni antropologiya
- antropologiya
- fəlsəfə
- etnologiya

648 İnformasiya hansı cəmiyyətin inkişafının əsasında durur

- sadalananlardan heç birinin
- antik cəmiyyətin
- ənənəvi cəmiyyətin
- postindustrializmin
- sinfi cəmiyyətin

649 Postindustrial cəmiyyətin inkişafının əsasında duran əsas amili göstərin

- siyasət
- əxlaq
- informasiya
- dövlət
- mədəniyyət

650 Canlı orqanizmlərin ətraf mühitlə qarşılıqlı təsirlərini öyrənən elm hansıdır

- psixologiya
- biologiya
- sosiologiya
- ekologiya
- biokimya

651 Ekologiya terminini ilk dəfə istifadə edən alimi göstərin

- Engels
- Huk
- Marks
- Hekkel
- Habermas

652 Artımın hədləri nəzəriyyəsinin müəlliflərini göstərin

- DBell, UBek

- İ.Kant, T.Parsons
- D.Bell, E.Toffler
- D. Forrester, D.medouz
- E.Toffer, UBek

653 Ümumdünya Davos Forumunda hər il kimlər toplaşır

- Bunlardan heç biri
- Siyasi qloballaşmanın tərəfdarları
- İqtisadi qloballaşmanın ələhdarları
- İqtisadi qloballaşmanın tərəfdarları
- Mədəni qloballaşmanın tərəfdarları

654 J.Forrester nəyin banisi olmuşdur

- Qlobal fəlakətlərin
- qlobal böhranın
- qlobal istiləşmənin
- qlobal proqnozlaşdırmanın
- qlobal problemlərin

655 Qloballaşma nəticəsində dünyanın 8 mədəni-etniki sivilizasiyanın münaqişə səhnəsinə çevriləcəyini kim söyləmişdi

- E.Pestel
- D.Medouz
- A.Peççei
- Hantinqton
- M.Mesarovic

656 S.Hantinqton qloballaşmanı necə səciyyələndirirdi

- qlobal iqtisadi artım dövrü kimi
- mədəniyyət və ənənələrin dağılması kimi
- ənənəvi siyasi qaydaların dağılması dövrü kimi
- mültimədəni cəmiyyət dövrü kimi
- qlobal problemlərin kəskinləşməsi kimi

657 Roma klubu nə vaxt yaradılmışdır

- 2008-ci ildə
- 1988-ci ildə
- 1978-ci ildə
- 1968-ci ildə
- 1998-ci ildə

658 Roma klubu nədir

- Fəlsəfi cərəyan
- Roma futbol komandası
- Roma fəlsəfəsini öyrənən cəmiyyət
- müasir dövrün ən kəskin problemlərinin təhlili üçün yaradılmış beynəlxalq ictimai təşkilat
- Platonun akademiyası

659 UBek hansı konsepsiyasının müəllifi olmuşdur

- Kapitalizm cəmiyyəti
- İnformasiya cəmiyyəti
- istehlak cəmiyyəti

- Risk cəmiyyəti
- texnotron cəmiyyət

660 Davamlı inkişaf konsepsiyası adlı sənəd nə vaxt imzalanmışdır

- 2003-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 1990-cı ildə
- 1999-cü ildə
- 2001-cü ildə

661 Qloballaşmanı sosial reallığa, eləcə də insanlara gələcək təsiri aspektində öyrənən elm hansıdır

- əxlaq
- sosiologiya
- iqtisadiyyat
- fəlsəfə
- hüquq

662 Ekologiya nəyi öyrənir

- istehsal tullantılarının ətraf mühitə təsiri
- Müəyyən ərazidə yaşayan heyvan və bitkilərin əlaqəsini
- bunlardan heç birini
- atmosferin vəziyyətini
- ətraf mühitin çirklənmə dərəcəsini

663 İnformasiya hansı cəmiyyətin inkişafının əsasında durur

- sadalananlardan heç birinin
- feodal cəmiyyətin
- industrializmin
- postindustrializmin
- quldarlıq cəmiyyətinin

664 Postindustrial cəmiyyətin inkişafının əsasında duran əsas sosial amil hansıdır

- ekologiya
- maddi istehsal
- xidmətlər
- informasiya
- siyasət

665 Postindustrializm konsepsiyasında cəmiyyətin hansı sferası üstünlük təşkil edir

- ekologiya
- maddi istehsal
- elm
- servis
- siyasi sfera

666 Canlı orqanizmlərin ətraf mühitlə qarşılıqlı təsirlərini öyrənən elm hansıdır

- geologiya
- biologiya
- sosial ekologiya
- ekologiya
- biokimya

667 Ekologiya terminini ilk dəfə istifadə edən alman bioloqu kimdir

- Engels
- Vernadski
- Hegel
- Hekkel
- Darwin

668 Təbiətin cəmiyyətin həyat sferasına daxil edilmiş hissəsi necə adlanır

- istehsal
- maddi mühit
- təbii mühit
- coğrafi mühit
- iqtisadi

669 Fəlsəfə tarixində təbiətlə insanı vahid bir tam kimi götürən dövr hansı olmuşdur

- postmodern
- orta əsrlər
- kapitalizm
- antik
- modern

670 İnsanı əhatə edən rəngarəng aləm necə adlanır

- stratosfer
- biosfer
- litosfer
- təbiət
- kosmos

671 Müasir dünyada müharibə və sülh, demoqrafik və ekoloji problemlər adlanır

- ümumbəşəri problemlər
- milli problemlər
- lokal problemlər
- qlobal problemlər
- siyasi problemlər

672 Qlobal problemlər hansı problemlərdir

- beynəlxalq terrorçuluqla mübarizə problemləridir?
- yalnız inkişaf etməkdə olan və eləcə də keçmiş sosialist ölkələrinə xas olan problemlərdir
- həlli tapılmayan problemlərdir
- bəşəriyyətin mövcudluğuna təhlükə yaradan problemlərdir
- ekoloji problemlərdir

673 Fəlsəfi cərəyan kimi futurologiya nəyi öyrənir

- ailənin gələcəyini
- iqtisadiyyatın gələcəyini
- elmin gələcəyini
- bəşəriyyətin gələcəyini
- siyasətin gələcəyini

674 İnkişafın hədləri əsərində hansı problemlər nəzərdən keçirilmişdir

- elmi problemlər

- iqtisadi problemlər
- ekoloji problemlər
- bəşəriyyətin qlobal problemləri
- siyasi problemlər

675 Müəyyən ərazidə yaşayan heyvanlar və bitkilərin əlaqəsi, onların bir-birinə və yaşadıkları mühitə münasibətlərini öyrənən elm necə adlanır

- Etnoqrafiya
- Etika
- Ekonometrika
- Biologiya
- Ekologiya

676 Qlobal orta sinfin tərkibinə kimlər daxildir

- müəllimlər, həkimlər, miqrantlar
- hüquqşünaslar, fəhlələr, alimlər
- müəllimlər, həkimlər, hüquqşünaslar
- biznesmenlər, proqramçılar, menecerlər
- fəhlələr, qulluqçular, miqrantlar

677 Mənbə mühazirə mətni, İqtisadi qloballaşmanın tərəfdarları hər il harada görüşürlər

- Ümumdünya Nyu-York Forumunda
- Ümumdünya Davos Forumunda
- Ümumdünya Moskva Forumunda
- Ümumdünya Roma Forumunda
- Ümumdünya Kiyev Forumunda

678 Elmdə qlobalistika termini nə vaxt yarandı

- XXI əsrdə
- XX əsrin 0-cı illərdə
- XX əsrin 60-70-ci illərin sərhədində
- XIX əsrin sonunda
- XX əsrin 0-cı illərdə

679 Qloballaşmanın mənfi tərəflərini tədqiqatçılar nə ilə əlaqələndirirlər

- mənəviyyətin tənəzzülü ilə
- ABŞ-n bütün dünyaya zorla qəbul etdirdiyi qloballaşma modeli ilə
- ekoloji problemlərin kəskinləşməsi ilə
- demoqrafik problemlərin kəskinləşməsi ilə
- müharibə təhlükəsinin artması ilə

680 Ekoloji təhlükənin mahiyyəti nədədir

- torpağın məhsuldarlığının azalmasında
- sadalananların hamısında
- pamik effektinin artmasında
- təbii suların çirkləndirilməsində
- insanın fəaliyyəti nəticəsində flora və faunanın məhv olmasında

681 Fəlsəfə qloballaşmanı hansı aspektdə nəzərdən keçirir

- geosiyasi aspektdə
- sosial reallığa, eləcə də insanlara gələcək təsiri aspektində
- psixoloji aspektdə

- iqtisadi aspektdə
- ekoloji aspektdə

682 Qloballaşma prosesləri hansı sahədə daha sürətlə cərəyan edir

- siyasətdə
- iqtisadiyyatda
- insanların şüurunda
- sosial sahədə
- mədəniyyətdə

683 Qloballaşmanı solumun sistemli transformasiyası kimi səciyyələndirən tədqiqatçılar diqqəti onun hansı aspekti üzərində cəmləşdirirlər

- ekoloji
- siyasi
- iqtisadi
- mədəni
- psixoloji

684 Aşağıdakılardan hansı müharibənin klassik tərifinə uyğundur

- Müharibə bir dövlətin digər dövlətə hücum etməsidir
- Müharibə dövlətlər, siniflər, xalqlar, millətlər arasında mütəşəkkil silahlı mübarizədir, həmin qüvvələr arasındakı əlaqələr və münasibətləri ifadə edən siyasətin zorla həyata keçirilməsidir
- Müharibə bir çox nəsillərin böyük zəhmətlərinin nəticələrinin məhv edilməsidir
- Müharibə dövlətlər arasında münaqişədir
- Müharibə ərazi uğrunda mübarizədir

685 Ekologiya elmi nəyi öyrənir

- atmosferin vəziyyətini
- müəyyən ərazidə yaşayan heyvanlar və bitkilərin əlaqəsi, onların bir-birinə və yaşadıkları mühitə münasibətlərini
- ərzaq problemlərini
- müasir dövrün demoqrafik problemlərini
- dünya okeanının vəziyyətini

686 Qlobal proqnozlaşdırmanın banisi kim olmuşdur

- DMedouz
- Jforrester
- MMesarovic
- EPestel
- APeççi

687 Ekologiya termini ilk dəfə 866-cı ildə kim tərəfindən işlədilmişdir

- EPestel
- Ernst Hekkel
- APeççi
- DMedouz
- MMesarovic

688 Bəşəriyyətin qlobal problemləri hansı əsərdə nəzərdən keçirilmişdir

- «Qanunların ruhu haqqında»
- «İnkişafın hədləri»
- «Bizim gələcəyimiz»
- «Ruhun fenomenologiyası»

«Elmi inqilabların strukturu»

689 Elmi təhlil istiqaməti kimi bəşəriyyətin gələcəyi fəlsəfənin hansı cərəyanının məzmununu təşkil edir

- ontologiyanın
- futurologiyanın
- qlobalistikanın
- aksiologiyanın
- qnoseologiyanın

690 S.Hantinqtona görə, qloballaşma nəticəsində dünya neçə mədəni-etniki sivilizasiyanın münaqişə səhnəsinə çevriləcəkdir

- 5
- 4
- 10
- 15
- 8

691 BMT-nin 99-ci ildə Rio-de-Janeyroda çağırılmış konfransında hansı sənəd imzalanmışdır

- “Planetin dostları”
- “Artımın hədləri”
- “Bizim gələcəyimiz”
- «Davamlı inkişaf konsepsiyası»
- “Ədalət naminə səfərbərlik”

692 Antiqlobalizm hərəkatının məqsədi nədir

- miqrasiyaların qarşısını almaq
- varlı ölkələrdə cəmləmiş maddi vəsait və ehtiyatları yenidən bölüşdürərək ədaləti bərpa etmək
- yeni informasiya texnologiyalarını inkişaf etdirmək
- demoqrafik problemləri həll etmək
- cinayətkarlıqla mübarizə aparmaq

693 S.Hantinqtona görə, qloballaşma

- qlobal problemlərin kəskinləşməsi dövrüdür
- mədəniyyət və ənənələrin dağılmasıdır
- dünyanın nisbətən kiçik sistemlərin – mədəni –etniki sivilizasiyaların münaqişə arenasına çevrilməsi prosesidir
- qlobal iqtisadi artım dövrüdür
- ənənəvi siyasi qaydaların dağılması dövrüdür

694 Qloballaşmanı mültimədəni cəmiyyət dövrü kimi səciyyələndirən tədqiqatçı kim olmuşdur

- FNuşeler
- Shantinqton
- UBek
- HŞumann
- OLafonten

695 Risk cəmiyyəti konsepsiyasının müəllifi kimdir

- SHantinqton
- Ubek
- FNuşeler
- HMartin
- HŞumann

696 İqtisadi sferada qloballaşma prosesi nə ilə səciyyələnir

- sosial yönümlü iqtisadiyyatın formalaşması ilə
- iqtisadi proseslərin milli dövlətlərin çərçivələrindən kənara çıxması ilə
- kapital axınının artması ilə
- dövlətlərin qarşılıqlı faydalı iqtisadi əməkdaşlığı ilə
- dövlətlərin iqtisadi müstəqilliyinin artması ilə

697 Dünya birliyi qarşısında duran kəskin kompleks problemlər necə adlanır

- beynəlxalq
- qlobal
- beynəlmiləl
- regional
- qitə

698 Bəşəriyyətin iqtisadi inteqrasiyası, ölkə və regionların bir-birindən asılılığının artması necə adlanır

- beynəlmiləşmə
- qloballaşma
- regionallşama
- informasiyalaşma
- ideolojişmə

699 968-ci ildə müasir dövrün ən kəskin problemlərini təhlili üçün yaradılmış beynəlxalq ictimai təşkilat necə adlanır

- Fransa klubu
- Roma klubu
- Bilderberq klubu
- London klubu
- Парис клубу

700 Roma klubu birliyi öz sıralarında kimləri birləşdirir

- antik incəsənət sevərləri
- Roma politoloqlarını
- Roma futbol azarkeşlərini
- Roma filosoflarını
- müasir dövrün qlobal problemlərini araşdıran alimləri